

ANNUAL REPORT
2023
OAA BRUSSELS

รายงานประจำปี 2566 สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป

- ข้อมูลทั่วไป
- สถิติการค้าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยในอียู
- ความเคลื่อนไหวที่สำคัญในอียู
- ทิศทางและนโยบายการค้าที่สำคัญของอียู ปี 2566
- การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่สำคัญปี 2566

คำนำ

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2566 ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูล สถิติ ความเคลื่อนไหวที่สำคัญในตลาดสหภาพยุโรป รวมทั้งเป็นการสรุปผลการดำเนินงานตามภารกิจและแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2566 (1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566)

ในโอกาสนี้ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงทีมประเทศไทยในสหภาพยุโรป ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และประสานความร่วมมือกับสำนักงานฯ เป็นอย่างดียิ่งเสมอมา ส่งผลให้การดำเนินงานตามภารกิจที่ผ่านมาของสำนักงานฯ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้วางไว้เป็นอย่างดี

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อมูลในรายงานประจำปี 2566 ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อยต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาคการเกษตรของไทย ทั้งภาครัฐและเอกชนต่อไป

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป

ธันวาคม 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ปี พ.ศ. 2566 ทวีโลกได้เริ่มยกเลิกมาตรการป้องกันโควิด-19 ซึ่งเป็นวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 ส่งผลกระทบทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วิถีความเป็นอยู่ รวมถึงรูปแบบการติดต่อทางการค้าและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะในสหภาพยุโรปได้ยกเลิกมาตรการป้องกันโควิด-19 ทั้งหมดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยได้เร่งรัดการดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจของสหภาพให้กลับมาเข้มแข็ง ภายหลังการแพร่ระบาดของโควิด-19 รวมถึงเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครน ที่ประเทศทั้งสหภาพฯ ได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นภาวะเงินเฟ้อ การขาดแคลนวัตถุดิบอาหาร การขาดแคลนไฟฟ้าและแก๊สส่งผลให้มีราคาสูงขึ้นหลายเท่าตัว รวมถึงสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอล-ปาเลสไตน์ ในประเด็นด้านเศรษฐกิจระหว่างไทยและสหภาพยุโรป การค้าสินค้าเกษตรและอาหารของทั้งฝ่ายมีแนวโน้มที่ดี โดยทั้งสองประเทศได้เริ่มการเปิดการเจรจาเขตเศรษฐกิจการค้าเสรีระหว่างกันในปี 2566 ณ กรุงบรัสเซลส์

เมื่อพิจารณาจากปริมาณการค้าสินค้าเกษตรและอาหารนำเข้าจากไทยไปยังสหภาพยุโรปในระหว่างปี 2563-2565 พบว่ามูลค่าการค้าระหว่างสองฝ่ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.90 (จาก 106,628 ล้านบาทในปี 2564 เพิ่มขึ้นเป็น 139,574 ล้านบาทในปี 2565) และอยู่เป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับไทย โดยอียูมีส่วนมูลค่าการค้ากับไทยร้อยละ 0.9 ของมูลค่าการค้าทั้งหมดของอียู โดยอียูได้นำเข้าสินค้าจากไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 39 คิดเป็นมูลค่า 97,356 ล้านบาทเมื่อปี 2565 ที่ผ่านมา โดยสินค้าเกษตรและอาหารที่อียูนำเข้าจากไทยมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ยาง ไข่แปรรูป/ปรุงสุก ยางพารา ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูป และอาหารสุนัขและแมว โดยภาพรวมของสินค้านำเข้าจากไทยในปี 2565 พบว่ายังคงมีอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้น (แต่ในเปอร์เซ็นต์ที่ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2563 และ 2564) ซึ่งคาดว่าเกิดจากสถานการณ์ทางการตลาดที่ขาดปัจจัยสนับสนุนจากภายนอก เช่น สถานการณ์โควิด 19 ที่ดีขึ้นส่งผลให้ปริมาณความต้องการถูงมืออย่างทางการแพทย์น้อยลง และภาวะเงินเฟ้อทั่วสหภาพยุโรปทำให้เศรษฐกิจหดตัวจนถึงปัจจุบัน

ในปี 2566 นายกรัฐมนตรีสวีเดนได้เข้ารับตำแหน่งประธานคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป (Council of the EU) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 30 มิถุนายน 2566 ต่อจากสาธารณรัฐเช็ก โดยได้กำหนดการดำเนินงานที่เป็นเรื่องเร่งด่วนจำนวน 4 ข้อ คือ 1) ความมั่นคงและความเป็นหนึ่งเดียว 2) ความสามารถในการแข่งขัน 3) การเปลี่ยนผ่านพลังงานตั้งเดิมไปสู่พลังงานสะอาด 4) การยึดหลักประชาธิปไตย และเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2566 นายกรัฐมนตรีของสเปนได้เข้ารับตำแหน่งประธานคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป ต่อจากสวีเดน ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม – 31 ธันวาคม 2566 และได้มีการแถลงการณ์แนวทางดำเนินงานเรื่องเร่งด่วน 4 ข้อ เช่นเดียวกัน ได้แก่

1) ฟื้นคืนอุตสาหกรรมของสหภาพยุโรปโดยมีความเป็นอิสระทางยุทธศาสตร์ (Strategic autonomy) 2) ก้าวสู่การเปลี่ยนผ่านสีเขียวและการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม 3) ส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคมและเศรษฐกิจ และ 4) เสริมสร้างความเป็นเอกภาพของสหภาพยุโรป โดยในปี 2567 ที่จะถึงนี้ ประเทศที่จะดำรงตำแหน่งประธานคณะมนตรีในปี 2567 คือ เบลเยียมและฮังการีที่มีวาระการดำรงตำแหน่งประธานคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปต่อเนื่องจากสเปนในปี 2567 โดยทั้ง 3 ประเทศได้เห็นชอบใช้กรอบการดำเนินงานร่วมกันไปจนถึงปี 2567

นอกจากนี้ในปี 2567 นายกรัฐมนตรีของเบลเยียมจะเข้ารับตำแหน่งประธานคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิดว่าจะส่งผลต่อการดำเนินนโยบายด้านต่าง ๆ ของสหภาพยุโรปในมิติต่าง ๆ รวมทั้งนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม พลังงานสีเขียว และยุทธศาสตร์ในด้านต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

สารบัญ

1. ข้อมูลทั่วไป	1
ความเป็นมา	1
ภารกิจ หน้าที่ กรอบอัตรากำลัง และอาณาเขตรับผิดชอบ	2
ภารกิจที่ดำเนินการปัจจุบัน	2
กรอบอัตรากำลังในปัจจุบัน	3
พื้นที่รับผิดชอบ	4
2. สถิติการค้าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยในสหภาพยุโรป	5
สถิติการค้าอาหาร-สินค้าเกษตรระหว่างสหภาพยุโรปและไทย (ไม่รวมสหราชอาณาจักร)	5
ภาพรวมการค้าอาหาร-สินค้าเกษตรระหว่างสหภาพยุโรปและไทย ปี 2563 – 2565	5
สถานการณ์ส่งออกที่สำคัญของไทย	5
สถิติสหภาพยุโรปนำเข้าอาหาร-สินค้าเกษตรจากไทย (30 อันดับแรก) ปี 2564 - 2566	8
สถิติการตรวจพบปัญหาด้านความปลอดภัยอาหารในสินค้าเกษตรและอาหาร และศัตรูพืชใน สินค้าเกษตรนำเข้าจากไทย ในรายงาน Rapid Alert for Food and Feed (RASFF)	9
3. ความเคลื่อนไหวที่สำคัญในสหภาพยุโรป	
การหมุนเวียนตำแหน่งการบริหารที่สำคัญในสหภาพยุโรป	14
การเลือกตั้งคณะกรรมการยุโรป ในปี 2567	16
4. ทิศทางและนโยบายการค้าที่สำคัญของสหภาพยุโรปปี 2566	
กฎระเบียบว่าด้วยการห้ามมิให้มีสินค้าที่ได้จากการบังคับใช้แรงงานเข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรป (EU Regulation on prohibiting products made with forced labour on the Union Market)	17
การประกาศใช้กฎระเบียบ EU Deforestation free Products	19
การประกาศใช้กฎหมายกลไกการปรับคาร์บอนข้ามพรมแดนของสหภาพยุโรป	22

การเจรจาความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-สหภาพยุโรป รอบที่ 1	24
5. การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่สำคัญปี 2566	26
ความร่วมมือ	26
การรณรงค์สินค้าเกษตรไทยและการจัดกิจกรรมส่งเสริมภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรของไทยในสหภาพยุโรป	26
การประชุมหารือ	35
การประสานงาน	44
การตรวจประเมิน	45
การเปิดตลาด	46
การแก้ไขปัญหา	48
การประชุมและกิจกรรมร่วมกับทีมประเทศไทยในเขตพื้นที่รับผิดชอบ	50

ข้อมูลทั่วไป

1.1 ความเป็นมา

- พ.ศ. 2537 สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงบรัสเซลส์ ได้จัดตั้งขึ้นโดยมีเขตพื้นที่รับผิดชอบ คือ ประเทศเบลเยียม ประชาคมยุโรป (15 ประเทศ) และ WTO มีข้าราชการประจำการในตำแหน่งเลขานุการเอก เพียง 1 คน
- พ.ศ. 2538 หัวหน้าสำนักงานฯ หรือ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายเกษตร) มาประจำการครั้งแรก
- พ.ศ. 2544 ปรับสถานภาพของสำนักงานฯ เป็นสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป มีข้าราชการประจำการทั้งหมด 3 อัตรา คือ อัครราชทูต (ฝ่ายเกษตร) ที่ปรึกษา (ฝ่ายเกษตร) เลขานุการเอก (ฝ่ายเกษตร) และลูกจ้างชั่วคราวในต่างประเทศ 2 อัตรา คือ ผู้ช่วยดำเนินงานด้านเกษตรและเสมียน มีเขตพื้นที่รับผิดชอบ คือ สหภาพยุโรป 27 ประเทศ สหราชอาณาจักร และสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (4 ประเทศ) ได้แก่ สหราชอาณาจักร นอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ และสวิตเซอร์แลนด์

1.2 ภารกิจ หน้าที่ กรอบอัตรากำลัง และอาณาเขตรับผิดชอบ

ตามกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2545 สปช. สหภาพยุโรป มีภารกิจรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแผนงานตามนโยบายด้านการเกษตรต่างประเทศของกระทรวงฯ
2. ศึกษา วิเคราะห์ และติดตามนโยบาย มาตรการ และภาวะความเคลื่อนไหวทางการเกษตรในต่างประเทศ
3. เป็นผู้แทนกระทรวงฯ ในการเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางด้านมาตรการที่มีใช้ภาษีของสินค้าเกษตร และร่วมมือและให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรระหว่างประเทศ
4. เป็นผู้แทนประเทศไทยเพื่อเข้าร่วมประชุมเจรจาในองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศ และระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงฯ
5. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศและระหว่างประเทศ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรของไทย
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.3 ภารกิจหลักที่ดำเนินการปัจจุบัน

1. ติดตามและวิเคราะห์กฎระเบียบ นโยบายและ ข้อกำหนดในการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไปยังสหภาพยุโรปติดตามและวิเคราะห์ปัญหาสินค้าเกษตรไทย เจริญและหารือกับคณะกรรมการการค้ายุโรปที่เกี่ยวข้อง ข้อกำหนดในการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากประเทศที่สาม ได้แก่ กรรมการการค้ายุโรปด้าน สุขภาพและความปลอดภัยอาหาร (DG-SANTE) กรรมการการค้ายุโรปด้านการเกษตรและพัฒนาชนบท (DG-AGRI) กรรมการการค้ายุโรปด้านประมงและทะเล (DG-MARE) European Food Safety Authority (EFSA) ด้านวิเคราะห์ความเสี่ยง การกำหนดค่ามาตรฐานและการห้ามใช้สารต่าง ๆ (ด้านเทคนิคเชิงลึก) และ Food and Veterinarian Office (FVO) ทำหน้าที่ในการหารือด้านการตรวจประเมิน หน่วยงานและโรงงานของไทย

2. ความสัมพันธ์ด้านเทคนิคและนวัตกรรมกับประเทศสมาชิก ติดตามกฎระเบียบและนโยบายท้องถิ่นของแต่ละประเทศสมาชิก เจริญ หารือในกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้นเป็นรายประเทศสมาชิก สร้างความร่วมมือด้านเทคโนโลยี การฝึกอบรม การวิจัยและการพัฒนาด้านการเกษตร

3. ประสานกับด่านนำเข้าของสหภาพยุโรปเพื่อติดตามแก้ไขปัญหาสินค้าให้ภาคเอกชนไทยที่ถูกกักกันและถูกปฏิเสธการนำเข้าสหภาพยุโรป เจริญหารือและต่อรองปัญหาที่เกิดขึ้น ณ ด่านนำเข้า

4. ส่งเสริมภาพลักษณ์และมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารไทย จัดทำกิจกรรมส่งเสริมและเผยแพร่ในงานแสดงสินค้าต่าง ๆ โดยร่วมจัดกิจกรรมกับสถานเอกอัครราชทูต และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศทั่วสหภาพยุโรป

5. ผลักดันและเปิดตลาดสินค้าเกษตรและอาหารไทย ศึกษาเทคนิคการผลิตเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภค และความต้องการของผู้บริโภคในสหภาพยุโรปเสนอช่องทางใหม่ ให้สินค้าเกษตรไทยสามารถขยายสู่ตลาดสหภาพยุโรปได้ รวมถึงการติดตามการออกระเบียบ มาตรฐานของภาคเอกชน (Private Standard) ผ่านการประสานและหารือร่วมกับภาครัฐและเอกชนของไทยที่เกี่ยวข้อง

1.4 กรอบอัตรากำลังในปัจจุบัน ข้าราชการ 3 ราย และลูกจ้างประจำ 2 ราย รวมทั้งสิ้น 5 ราย

1. ดร. พรเทพ ศรีธนาธร อัครราชทูต (ฝ่ายเกษตร) / ผู้อำนวยการ
2. นายสุวิศิษฐ์ แสงเอื้ออังกูร ที่ปรึกษา (ฝ่ายเกษตร)
3. นางสาวมนัสนันท์ โชติจิราภิรมย์ ที่ปรึกษา (ฝ่ายเกษตร)
4. นางสาวนวมลณี รามบุตร ผู้ช่วยดำเนินงาน (ฝ่ายการเกษตร)
5. นางสาวสมจิตร เจียมทอง เสมียน

1.5 พื้นที่รับผิดชอบ 32 ประเทศ

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป (สปช. สหภาพยุโรป) มีเขตพื้นที่รับผิดชอบ 32 ประเทศ คือ ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป 27 ประเทศ (กรีซ · โคโรเอเชีย · เช็กเกีย · ไชปรัส · เดนมาร์ก · เนเธอร์แลนด์ · บัลแกเรีย · เบลเยียม · โปรตุเกส · โปแลนด์ · ฝรั่งเศส · ฟินแลนด์ · มอลตา · เยอรมนี · โรมาเนีย · ลักเซมเบิร์ก · ลัตเวีย · ลิทัวเนีย · สเปน · สโลวาเกีย · สโลวีเนีย · สวีเดน · ออสเตรีย · อิตาลี · เอสโตเนีย · ไอร์แลนด์ · ฮังการี) ประเทศเขตเศรษฐกิจยุโรป 3 ประเทศ (นอร์เวย์ · ไอซ์แลนด์ · ลิกเตนสไตน์) สวิตเซอร์แลนด์ และ สหราชอาณาจักร

2.สถิติการค้าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยในสหภาพยุโรป

1) ภาพรวม

การค้าสินค้าเกษตรและอาหารภายใต้พิกัดศุลกากร (HS code) 01 - 24 ระหว่างอียู 27 ประเทศ (ไม่รวม สหราชอาณาจักรและไม่รวมยางพารา) และไทยระหว่างปี 2563 - 2565 โดยมูลค่าการค้าระหว่างสองฝ่ายเพิ่มขึ้น ร้อยละ 30.90 (จาก 106,628 ล้านบาทในปี 2564 เพิ่มขึ้นเป็น 139,574 ล้านบาทในปี 2565) และอียูเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับไทย โดยอียูมีส่วนมูลค่าการค้ากับไทยร้อยละ 0.9 ของมูลค่าการค้าทั้งหมดของอียู

ตารางที่ 1 : มูลค่าการค้าอาหาร-สินค้าเกษตรระหว่างสหภาพยุโรปและไทย ปี 2563 - 2565

การค้าอาหาร-สินค้าเกษตร ระหว่าง EU27 และไทย	มูลค่า (ล้านบาท)			%Δ Y/Y		
	2563	2564	2565	62/63	63/64	64/65
EU27 ส่งออกไปไทย (1)	34,048	36,936	42,218	-4.98	8.48	14.30
EU27 นำเข้าจากไทย (2)	64,030	69,692	97,356	-7.11	8.84	39.69
มูลค่าการค้า (1) + (2)	98,078	106,628	139,574	-6.38	8.72	30.90
ดุลการค้า (1) - (2)	-29,982	-32,756	-55,138			

ที่มาข้อมูล : EUROSTAT database, International Trade in good (HS code 01 - 24)

2) สถานการณ์ส่งออก-นำเข้า สินค้าเกษตรและอาหารระหว่างไทยและอียู (รวมสหราชอาณาจักร) พ.ศ. 2563-2565

- **การส่งออก** : อียูส่งออกอาหาร-สินค้าเกษตรมาไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.30 (จาก 36,936 ล้านบาท ในปี 2564 เพิ่มเป็น 42,218 ล้านบาทในปี 2565)

สินค้าหมวดสำคัญที่อียูส่งออกมาไทยมาก ในปี 2565 ได้แก่ กากและเศษที่เหลือจากอุตสาหกรรมผลิตอาหาร อาหารสัตว์เลี้ยง (7,085 ล้านบาท) ผลิตภัณฑ์นม ไข่สัตว์ปีก น้ำผึ้งธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่บริโภคได้ (6,332 ล้านบาท) และของปรุงแต่ง เบ็ดเตล็ดที่บริโภคได้ (2,628 ล้านบาท)

- **การนำเข้า** : อียูนำเข้าอาหาร-สินค้า เกษตรจากไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 39 (จาก 69,692 ล้านบาทในปี 2564 เพิ่มเป็น 97,356 ล้านบาทในปี 2565) ไทยเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 24 ของอียู

- **สินค้าเกษตรและอาหารอัญญาเข้าจากไทยมากที่สุดระหว่างปี 2563-2565 5 อันดับแรก คือ**

1. ผลิตภัณฑ์ยาง โดยในปี 2565 อัญญาเข้าจากไทยมูลค่า 49,135.81 ล้านบาท นำเข้ามากที่สุด คือ ยางล้อรถบรรทุก (13,968 ล้านบาท) และถุงมือทางการแพทย์ (8,765 ล้านบาท)
ประเทศที่นำเข้าจากไทยมากที่สุด คือ เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ และสหราชอาณาจักร
2. ไก่แปรรูป/ปรุงสุก โดยในปี 2565 อัญญาเข้าจากไทย 38,346.14 ล้านบาท
ประเทศที่นำเข้าจากไทยมากที่สุด คือ สหราชอาณาจักร และเนเธอร์แลนด์
3. ยางพารา โดยในปี 2565 อัญญาเข้าจากไทย 37,966 ล้านบาท นำเข้ามากที่สุด คือ ยาง TSNR (19,208 ล้านบาท) ยางแผ่นรมควัน (8,206 ล้านบาท) และน้ำยางธรรมชาติ (1,340.40 ล้านบาท)
ประเทศที่นำเข้าจากไทยมากที่สุด คือ สเปน ฝรั่งเศส อิตาลี เยอรมนี
4. ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ (กะหล่ำกึ่งสำเร็จรูป บิสกิต แป้งสาลี) โดยในปี 2565 อัญญาเข้าจากไทย 11,526.28 ล้านบาท
ประเทศที่นำเข้าจากไทยมากที่สุด คือ เนเธอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร และสวีเดน
5. อาหารสุนัขและแมว โดยในปี 2565 อัญญาเข้าจากไทย 12,890.90 ล้านบาท
ประเทศที่นำเข้ามากที่สุด คือ อิตาลี เยอรมนี สหราชอาณาจักร เบลเยียม

หากพิจารณาภาพรวมของสินค้าส่งออกของไทยในปี 2565 พบว่าโดยรวมมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2563 และ 2564 ซึ่งคาดว่าเกิดจากสถานการณ์ทางการตลาดที่ขาดปัจจัยสนับสนุนจากภายนอก เช่น สถานการณ์โควิด 19 ที่เบาบางลงส่งผลให้ปริมาณความต้องการอาหารกระป๋อง ข้าวหอมมะลิของไทย และถุงมือทางการแพทย์น้อยลง และภาวะเงินเฟ้อทั่วสหภาพยุโรปทำให้เศรษฐกิจหดตัวจนถึงปัจจุบัน

- **สินค้าที่มีแนวโน้มดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบมูลค่าการค้าในปี 2565-2566 ในช่วงเวลาเดียวกัน**

หากพิจารณาเปรียบเทียบในช่วงเวลาเดียวกันของปี 2565-2566 พบสินค้าที่มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น คือ

สินค้า	มูลค่าการค้าในปี 2565 (ล้านบาท)	มูลค่าการค้า (ม.ค.-ต.ค. 65)	มูลค่าการค้า (ม.ค.-ต.ค. 66)	%Δ 65/66
ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ (บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป บิสกิต แป้งสาลี)	11,526.28	9,156.77	10,238.58	+ 12%
เนื้อและส่วนต่าง ๆ ของสัตว์ที่บริโภคได้	5,751	4,194.91	4,876.76	+ 16%
ผลิตภัณฑ์ข้าว (เส้นก๋วยเตี๋ยว ขนมปังกรอบ แป้งข้าว เจ้า แป้งข้าวเหนียว)	2,215	1,810.34	1,922.63	+ 6%
ข้าวขาว 100%	1,099.71	990.16	1,128.93	+ 14 %
ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็ง แห้ง (ลำไย ทูเรียน มะม่วง มังคุด)	1,081	930.28	1,034.96	+ 11 %
เครื่องเทศและสมุนไพร	520.97	421.69	652.61	+ 55 %
ปลายข้าว	500.24	428.74	484.28	+ 13 %
ข้าวขาว 5-10%	26.26	19.73	50.45	+ 155 %

ที่มาข้อมูล : EUROSTAT database, International Trade in good (HS code 01 - 24)

ตารางที่ 2 : สถิติสหภาพยุโรปนำเข้าอาหาร-สินค้าเกษตรจากไทย (30 อันดับแรก) ปี 2564 – 2566 (ต.ค. 66)

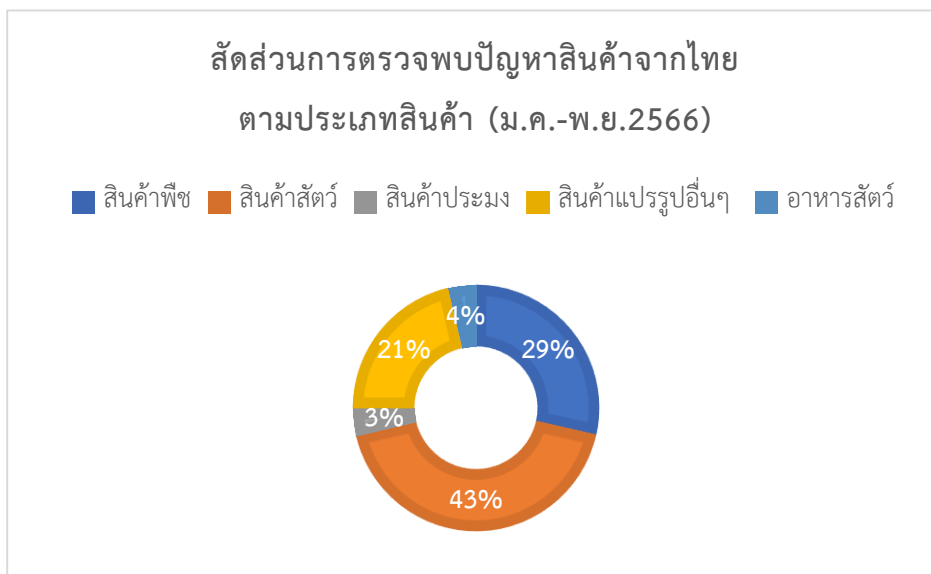
ชื่อสินค้า	มูลค่า : ล้านบาท					อัตรายายตัว(%)		สัดส่วน (%)
	2563	2564	2565	2565 (ม.ค.-ต.ค.)	2566 (ม.ค.-ต.ค.)	64/65	65/66	2566 (ม.ค.-ต.ค.)
- ผลิตภัณฑ์ยาง	39,414.62	49,855.58	47,459.31	39,817.91	34,816.11	-4.81	-12.56	25.65
- โกวแปรรูป	22,996.37	22,646.40	38,346.14	31,591.32	28,901.66	69.33	-8.51	21.30
- ยางพารา	10,843.30	20,514.99	23,268.84	21,066.61	11,311.75	13.42	-46.30	8.33
- ผลิตภัณฑ์ชาวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ	8,047.77	9,125.21	11,526.28	9,156.77	10,238.58	26.31	11.81	7.54
- อาหารสัตว์เลี้ยง	8,769.34	10,157.57	12,890.90	10,931.99	8,395.16	26.91	-23.21	6.19
- สิ่งปรุงรสอาหาร	5,516.38	7,024.74	6,520.06	5,510.59	6,003.53	-7.18	8.95	4.42
- ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	6,194.78	8,028.72	9,251.37	7,857.47	5,856.86	15.23	-25.46	4.32
- ข้าว	7,018.80	6,147.27	6,251.29	5,162.33	5,552.89	1.69	7.57	4.09
- เนื้อและส่วนต่าง ๆ ของสัตว์ที่บริโภคได้	3,922.77	3,405.64	5,751.41	4,194.91	4,876.76	68.88	16.25	3.59
- อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	5,597.42	4,430.45	4,806.10	3,931.22	3,461.18	8.48	-11.96	2.55
- ปลาหมึก มีชีวิต สด แช่เย็น แช่แข็ง	1,998.96	2,759.17	3,447.21	3,012.32	2,590.30	24.94	-14.01	1.91
- ผลิตภัณฑ์ข้าว	1,661.23	1,885.58	2,215.80	1,810.34	1,922.63	17.51	6.20	1.42
- ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	1,777.16	2,146.34	2,793.78	2,286.48	1,538.62	30.16	-32.71	1.13
- ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์	845.46	551.10	1,422.78	775.74	1,415.46	158.17	82.47	1.04
- ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	752.17	1,015.89	1,081.37	930.28	1,034.96	6.44	11.25	0.76
- ผักกระป๋อง และผักแปรรูป	992.44	1,140.94	1,066.56	949.98	945.12	-6.52	-0.51	0.70
- เนื้อสัตว์และของปรุงแต่งที่ทำจากเนื้อสัตว์	649.60	746.68	1,038.23	841.79	940.60	39.05	11.74	0.69
- เมล็ด ผลและสปอร์ ชนิดที่ใช้ในการเพาะปลูก	717.87	690.74	939.01	880.14	835.60	35.94	-5.06	0.62
- เครื่องเทศและสมุนไพร	418.47	532.41	520.97	421.69	652.61	-2.15	54.76	0.48
- ผักสด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	748.26	816.20	798.43	671.92	628.52	-2.18	-6.46	0.46
- โกวสดแช่เย็นแช่แข็ง	576.73	580.78	1,132.96	785.68	580.73	95.07	-26.09	0.43
- ไบยาสูบ	252.81	287.48	832.81	701.41	526.55	189.70	-24.93	0.39
- พืชน้ำมัน	142.85	179.51	269.54	264.85	248.70	50.15	-6.10	0.18
- กัญชง	237.60	335.26	308.77	276.71	210.96	-7.90	-23.76	0.16
- กุ้งสด แช่เย็น แช่แข็ง	736.70	713.62	481.81	458.65	201.84	-32.48	-55.99	0.15
- ปลาแห้งและส่วนต่าง ๆ แห้ง ใสเกลือหรือ	99.85	111.22	87.85	79.11	87.33	-21.01	10.39	0.06
- พลาสติก แช่เย็น แช่แข็ง	225.91	182.26	189.90	172.79	86.97	4.19	-49.67	0.06
- ปลามีชีวิต และพันธุ์ปลา	75.60	95.47	98.13	82.23	77.32	2.78	-5.97	0.06
- สินค้าปุศสัตว์อื่น ๆ	71.46	101.44	80.72	58.49	58.02	-20.42	-0.80	0.04
- เบ็ดสดแช่เย็นแช่แข็ง	1.75	2.82	7.98	2.43		183.28	-100.00	0.00
รวม 30 รายการ	131,691.33	156,643.88	185,151.84	154,684.16	133,997.32	18.20	-13.37	98.73
อื่น ๆ	2,931.18	2,607.17	2,515.65	2,133.70	1,719.55	-3.51	-19.41	1.27
รวมทั้งสิ้น	134,622.51	159,251.05	187,667.49	156,817.86	135,716.87	17.84	-13.46	100

ที่มาข้อมูล : EUROSTAT database, International Trade in goods, HS code 01 - 24

3) สถิติการตรวจพบปัญหาความปลอดภัยอาหารในสินค้าเกษตรและอาหาร (RASFF) และปัญหาศัตรูพืชในสินค้าเกษตรนำเข้าจากไทย (EUROPHYT)

ในปี 2566 เดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2566 พบรายงานการตรวจพบปัญหาสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผ่านระบบ Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF) ทั้งหมด 56 รายการ (จากเดิมปี 2565 รวมทั้งสิ้น 49 รายการ) โดยพบรายงานการตรวจพบปัญหาในสินค้าพืช 16 รายการ สินค้าสัตว์ 24 รายการ (เป็นการตรวจพบสารคลอเรตในสินค้าไก่ปรุงแต่ง 19 รายการ และพบเชื้อซัลโมเนลลาในสินค้าไก่ปรุงแต่ง 7 รายการ) สินค้าประมง 2 รายการ สินค้าอาหารแปรรูปอื่นๆ 12 รายการ โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละของประเภทสินค้าตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1: สัดส่วนการตรวจพบปัญหาสินค้าเกษตรจากไทยตามประเภทสินค้า (ม.ค. - พ.ย. 66)

ตารางที่ 3 : สรุปรายงานตรวจพบปัญหาในสินค้าเกษตรและอาหารจากไทยผ่านระบบ RASFF (ม.ค. - พ.ย. 66) รวมทั้งหมด 56 รายการ

เดือนที่แจ้งพบ	สินค้าเกษตรและอาหารจากไทยที่ถูกแจ้งการตรวจพบปัญหาผ่านระบบ RASFF (เดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2566)
มกราคม 2566	<ul style="list-style-type: none"> • เบลเยี่ยมแจ้งพบปัญหาสารปนเปื้อน 3-MCPD ในกลีเซอรีน (สารเติมแต่งอาหาร) • เยอรมนีแจ้งพบ GMOs และการติดฉลากบกพร่องในเส้นก๋วยเตี๋ยว
กุมภาพันธ์ 2566	<ul style="list-style-type: none"> • สวิตเซอร์แลนด์พบสาร Chlorpyrifos ในข้าวหักหอมมะลิจากไทย • สเปนพบการใช้สารปรุงแต่งอาหารไทเทเนียมไดออกไซด์ (Titanium Dioxide: E171) ในซูริมิจากไทย
มีนาคม 2566	<ul style="list-style-type: none"> • โปแลนด์พบเศษโลหะขนาด 0.9 เซนติเมตรในอาหารสัตว์กระป๋องจากไทย • ไอร์แลนด์พบกลินผิดปกติในมะพร้าวกะทิจากไทย • ไอร์แลนด์พบร่องรอยหนูในข้าวหอมมะลิจากไทย • อิตาลีพบการใช้สารที่ไม่ได้รับอนุญาต (Tartrazina: E102) ในผิวส้มโอจากไทย • ฟินแลนด์พบการใช้สารปรุงแต่งอาหารไทเทเนียมไดออกไซด์ (Titanium Dioxide: E171) ในอาหารเสริมจากไทย • เยอรมนีพบการปนเปื้อนจากน้ำมันแร่ไฮโดรคาร์บอน (กลุ่ม MOSH และ MOAH) ในน้ำมันรำข้าวจากประเทศไทย
เมษายน 2566	<ul style="list-style-type: none"> • เดนมาร์กตรวจพบสารคลอไพริฟอสในผักชี • เนเธอร์แลนด์แจ้งการตรวจพบ dioxins และ dioxin-like PCBs ในสารผสมในอาหารสัตว์ • โปแลนด์ตรวจพบตีบุกเกินค่าที่ยอมรับได้ในสับปรดแช่ในน้ำเชื่อมกระป๋องจากไทย
พฤษภาคม 2566	<ul style="list-style-type: none"> • เนเธอร์แลนด์ตรวจพบสารกำจัดศัตรูพืชในสินค้าน้ำพริกนรก • เนเธอร์แลนด์ตรวจพบสารคลอไพริฟอสในชาเขียว • เนเธอร์แลนด์ตรวจพบ Salmonella ในเนื้อไก่ 2 ครั้ง • ฟินแลนด์ตรวจพบการใช้สารเบนโซิลเพอร์ออกไซด์ในแป้งอเนกประสงค์ • ฟินแลนด์ตรวจพบสารกำจัดศัตรูพืชตกค้างเอทิลีนออกไซด์ในผลิตภัณฑ์ทดแทนมืออาหาร
มิถุนายน 2566	<ul style="list-style-type: none"> • ลิทัวเนียตรวจพบ Sulfur dioxide เกินมาตรฐานในแคนตาลูปอบแห้งจากไทย • นอร์เวย์ตรวจพบมะละกอสด GMOs จากประเทศไทย • อิตาลีแจ้งพบการปนเปื้อนจากน้ำมันแร่ไฮโดรคาร์บอน (กลุ่ม MOSH และ MOAH) ในน้ำมันรำข้าวจากประเทศไทย • เนเธอร์แลนด์ตรวจพบ Salmonella ในไก่แปรรูปจากประเทศไทย จำนวน 3 รายการ (1 มิ.ย. 8 มิ.ย. และ 9 มิ.ย. 66)

เดือนที่แจ้งพบ	สินค้าเกษตรและอาหารจากไทยที่ถูกแจ้งการตรวจพบปัญหาผ่านระบบ RASFF (เดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2566)
กรกฎาคม 2566	<ul style="list-style-type: none"> • เยอรมนีตรวจพบเชื้อซัลโมเนลลาในปลาแห้ง • นอร์เวย์ตรวจพบมะละกอสด GMOs จากไทย • ไชปรัสตรวจพบการใช้สารสี E127 ที่ไม่ได้รับอนุญาตในเครื่องดื่มจากไทย
สิงหาคม 2566	<ul style="list-style-type: none"> • ออสเตรเลียตรวจพบสารปราบศัตรูพืชตกค้างในกะเพรา • เบลเยียมตรวจพบคลอเรตในไก่ปรุงแต่งจากไทย • เดนมาร์กตรวจพบสาร Omethoate ตกค้างในลองกองจากไทย • เยอรมนีตรวจพบสาร Cypermethrin ตกค้างในเสาวรสจากไทย • เนเธอร์แลนด์ตรวจพบคลอเรตในไก่ปรุงแต่งจากไทย (4 รายการ)
กันยายน 2566	<ul style="list-style-type: none"> • เยอรมนีแจ้งพบการปนเปื้อนจากน้ำมันแร่ไฮโดรคาร์บอน (กลุ่ม MOSH และ MOAH) ในน้ำมันรำข้าวจากประเทศไทย • เนเธอร์แลนด์ตรวจพบคลอเรตในไก่ปรุงแต่งจากไทย (8 รายการ)
ตุลาคม 2566	<ul style="list-style-type: none"> • เนเธอร์แลนด์ตรวจพบคลอเรตในไก่ปรุงแต่งจากไทย (6 รายการ) • เช็กตรวจพบ 4-chlorophenoxyacetic ในถั่วงอกกระป๋อง • เดนมาร์กตรวจพบสาร Omethoate, Carbofuran, dimethoat ตกค้างในผักชีลาวจากไทย • ฟินแลนด์ตรวจพบ Salmonella ในใบมะกรูดจากไทย
พฤศจิกายน 2566	<ul style="list-style-type: none"> • สวีเดนตรวจพบสาร locust bean gum (E 410) ในเยลลี่จากไทย • สวิตเซอร์แลนด์ตรวจพบสาร Ochratoxin A ในพริกแห้งจากไทย

ตารางที่ 4 : สรุปปัญหาในสินค้าเกษตรและอาหารนำเข้าจากไทยจากรายงาน RASFF ปี 2565 และปี 2566 (ม.ค. - พ.ย. 66)

ปัญหาที่ EU เจ็บพบในสินค้าเกษตรและอาหารนำเข้าจากไทย	จำนวนรายการ	
	ปี 2565	ปี 2566 (ม.ค. - พ.ย.)
(1) ปัญหาสารตกค้างประเภทต่างๆ	28	44
- สารสีหรือสารปรุงแต่งอาหารที่ไม่ได้รับอนุญาต	3	6
- สารโลหะหนัก	1	1
- สารปราบศัตรูพืช	11	10
- ยารักษาโรคสัตว์ต้องห้ามหรือสารที่ไม่ได้รับอนุญาตในอาหารสัตว์	2	2
- สารคลอเรต	0	19
- สารเคมีและสารอื่น ๆ	11	6
(2) ปัญหาจากเชื้อจุลินทรีย์ แบคทีเรีย และอื่น ๆ	16	7
- Salmonella	13	7
- Escherichia Coli	1	0
- Enterobacteriaceae	1	0
- Listeria monocytogenes	1	0
(3) ปัญหาอื่น ๆ	5	5
- GMOs / Novel Food	3	3
- ฉลากไม่ถูกต้อง	0	0
- การปนเปื้อนจากเศษวัสดุ	0	0
- มีส่วนประกอบในอาหารที่ไม่ได้แจ้งไว้/ไม่เหมาะกับการบริโภค	2	2
รวมทั้งหมด	49	56

ที่มาข้อมูล : RASFF portal, พฤศจิกายน 2566

ปัญหาศัตรูพืชในสินค้าผักและผลไม้ไทยที่ส่งออกไปยังสหภาพยุโรป (EUROPHYT) ประจำปี 2566

ปี	จำนวนครั้งที่ตรวจพบศัตรูพืช
ปี 2562	55 ครั้ง
ปี 2563	39 ครั้ง
ปี 2564	58 ครั้ง
ปี 2565	55 ครั้ง
ปี 2566 (ม.ค.-ต.ค.)	78 ครั้ง

โดยตั้งแต่เดือนมกราคม - ตุลาคม 2566 พบรายงานการตรวจพบศัตรูพืชในสินค้าผักและผลไม้ไทยที่ส่งออกไปยังสหภาพยุโรปทั้งหมด 78 ครั้งโดยพบมากที่สุด คือ

โรค/แมลงศัตรูพืช	จำนวน	พืชที่พบ
แมลงหิวข้าว (<i>Bemisia tabaci</i>)	29 ครั้ง	พริก ผักแพว ผักชีฝรั่ง กะเพรา ผักแขยง โหระพา ดอกแค
เพลี้ยไฟ (<i>Thrips palmi</i>)	11 ครั้ง	กล้วยไม้สกุลหวาย
โรคเหี่ยวแบคทีเรีย (<i>Ralstonia pseudosolanacearum</i>)	11 ครั้ง	ขมิ้น
หนอนเจาะผลมะเขือ (<i>Leucinodes orbonalis</i>)	8 ครั้ง	มะเขือพวง มะเขือม่วง
แมลงวันหนอนขอนใบ (<i>Liriomyza sativae</i>)	3 ครั้ง	โหระพา
แมลงวันผลไม้ (<i>Bactrocera</i>)	5 ครั้ง	แก้วมังกร ละมุด น้อยหน่า
ไวรัสมะเขือเทศ (<i>Tomato brown rugose fruit virus</i>)	4 ครั้ง	มะเขือเทศ พริกหวาน
หนอนกระทู้ (<i>Spodoptera</i>)	1 ครั้ง	ผักแขยง
หนอนผีเสื้อเจาะผล (<i>Thaumatotibia leucotreta</i>)	1 ครั้ง	ละมุด
อื่น ๆ (เชื้อรา ผีเสื้อกลางคืน หอยเชอรี่ แมลงหิวข้าว ส้ม แมลงวันแตง)	5 ครั้ง	ลูกยอ มะเขือพวง

3. การหมุนเวียนตำแหน่งการบริหารที่สำคัญในสหภาพยุโรป

3.1 การหมุนเวียนตำแหน่งประธานคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป

สหภาพยุโรปจะมีระบบหมุนเวียนตำแหน่งการบริหารในตำแหน่งประธานคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป (Council of the EU) ทุก 6 เดือน เพื่อเป็นโอกาสให้ประเทศสมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารนโยบายในภาพรวมของสหภาพยุโรป เนื่องจากคณะมนตรีเป็น 1 ใน 3 ของสถาบันการบริหารของสหภาพยุโรป นอกเหนือจาก คณะกรรมาธิการยุโรป และสภายุโรปที่มาจากการเลือกตั้ง ทั้งนี้ คณะมนตรีมีบทบาทในการส่งต่อประเด็นสำคัญสูงที่กลุ่มประเทศสมาชิกให้ความสนใจและขับเคลื่อนไปสู่นโยบายภาพรวม และให้ความเห็นต่อกฎหมายและแนวทางปฏิบัติต่างๆ ที่คณะกรรมาธิการยุโรป/สภายุโรปเสนอในนามของประเทศสมาชิก โดยในปี 2566 ประเทศที่ดำรงตำแหน่งประธานคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป คือ สวีเดน (มกราคม - มิถุนายน 2566) และ สเปน (กรกฎาคม - ธันวาคม 2566)

• นโยบายของสวีเดนได้รับเวียนตำแหน่งประธานคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป

เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2566 นายกรัฐมนตรีสวีเดน นาย Ulf Kristersson ได้เข้ารับตำแหน่งประธานคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 30 มิถุนายน 2566 ต่อจากสาธารณรัฐเช็ก และได้แถลงการดำเนินงานที่เป็นเรื่องเร่งด่วน (priorities) 4 ข้อ คือ

1. **ความมั่นคงและความเป็นหนึ่งเดียว** สหภาพยุโรปต้องตอบสนองอย่างรวดเร็วและเด็ดขาดต่อกรณีการรุกรานยูเครน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความแข็งแกร่งของภูมิภาค โดยยังคงให้การสนับสนุนทางเศรษฐกิจและการทหารอย่างต่อเนื่องสำหรับยูเครน และสหภาพยุโรปจะมีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับประเทศพันธมิตรเพื่อสร้างความมั่นคงและการป้องกันที่แข็งแกร่งของภูมิภาค

2. **ความสามารถในการแข่งขัน** ผลกระทบจากสงครามในยูเครนผลักดันให้สหภาพยุโรปจำเป็นต้องปรับตัวต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของตนเอง ให้สามารถสร้างโอกาสทางการค้าของสหภาพยุโรปในตลาดโลก สร้างรากฐานทางเศรษฐกิจ สวัสดิการ และดำรงสถานะระหว่างประเทศ โดยสวีเดนจะสนับสนุนให้มีแนวทางที่ดีที่สุดสำหรับการแข่งขันเสรี การลงทุนของเอกชน และการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเป็นดิจิทัล

3. **การเปลี่ยนผ่านพลังงานตั้งเดิมไปสู่พลังงานสะอาด** สวีเดนมีความมุ่งมั่นในการรับมือกับราคาพลังงานที่ผันผวนและการปฏิรูปตลาดพลังงาน และเร่งการดำเนินการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่พลังงานสีเขียวเพื่อรับมือกับความท้าทายด้านสภาพภูมิอากาศ และขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยมุ่งหวังให้สหภาพยุโรปเป็นแบบอย่างของโลก ผ่านนโยบายที่ส่งเสริมการลงทุนในภูมิภาค

4. **การยึดหลักประชาธิปไตย** การเป็นประธานคณะมนตรีฯ ของสวีเดนเกิดขึ้นภายใต้หลักประชาธิปไตย สวีเดนจึงมุ่งส่งเสริมให้สหภาพยุโรปตั้งอยู่บนพื้นฐานของค่านิยมประชาธิปไตย เสรีภาพส่วนบุคคล การไม่เลือกปฏิบัติ การสนับสนุนหลักนิติธรรมและสิทธิขั้นพื้นฐาน

• นโยบายของสเปนในฐานะประธานคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป

เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2566 นายกรัฐมนตรีสเปน นายเปโดร ซานเชซ ได้เข้ารับตำแหน่งประธานคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม - 31 ธันวาคม 2566 ต่อจากประเทศสวีเดน นายเปโดร ซานเชซ ได้แถลงการณ์แนวทางดำเนินงานที่เป็นเรื่องเร่งด่วน (priorities) 4 ข้อ คือ

1. **รื้อฟื้นอุตสาหกรรมของสหภาพยุโรปโดยมีความเป็นอิสระทางยุทธศาสตร์ (Strategic autonomy)** สหภาพยุโรปต้องฟื้นอุตสาหกรรมของตน และมีความเป็นอิสระทางยุทธศาสตร์ เพื่อลดความเปราะบางจากการพึ่งพาประเทศที่สาม เนื่องจากที่ผ่านมาถึงแม้การเปิดกว้างของสหภาพยุโรปจะช่วยให้เศรษฐกิจของสหภาพยุโรปมีความเติบโต แต่นั่นก็ทำให้สหภาพยุโรปยังคงต้องพึ่งพาประเทศที่สามในด้านต่าง ๆ มากเกินไป เช่น พลังงาน สุขภาพ เทคโนโลยีดิจิทัล และอาหาร การเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว สหภาพยุโรปจะมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม การขยายความสัมพันธ์ทางการค้า และการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของห่วงโซ่อุปทาน โดยให้ความสำคัญกับละตินอเมริกา (The Community of Latin American and Caribbean States-CELAC) พร้อมการมีกลยุทธ์ที่ครอบคลุมความมั่นคงทางเศรษฐกิจเพื่อให้สหภาพยุโรปเป็นผู้นำของโลกภายในปี 2573

2. **ก้าวสู่การเปลี่ยนผ่านสีเขียวและการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม** การเปลี่ยนผ่านสีเขียวจะช่วยลดการพึ่งพาพลังงานและวัตถุดิบ กระตุ้นให้เกิดการแข่งขันระหว่างธุรกิจภายในสหภาพยุโรป นำไปสู่การจ้างงาน สหภาพยุโรปจะส่งเสริมการปฏิรูปตลาดไฟฟ้าที่มาจากใช้พลังงานหมุนเวียน และการปรับปรุงเสถียรภาพของระบบ รวมทั้งเร่งรัดการออกกฎหมายด้านพลังงาน อาทิ กฎระเบียบเกี่ยวกับก๊าซธรรมชาติและไฮโดรเจน กฎระเบียบด้านประสิทธิภาพพลังงาน อีกทั้ง ยังส่งเสริมมาตรการการลดขยะและไมโครพลาสติก การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ยั่งยืน และการผลิตเชื้อเพลิงสีเขียว เพื่อให้สหภาพยุโรปเป็นผู้นำการต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก

3. **ส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคมและเศรษฐกิจ** การสร้างระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันมากขึ้น แต่ยังคงมีความยุติธรรมและเอื้ออาทรกันมากขึ้น โดยการสนับสนุนการจัดตั้งมาตรฐานขั้นต่ำและมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีนิติบุคคลในทุกรัฐสมาชิก และต่อสู้กับการหลีกเลี่ยงภาษีโดยบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ ควบคู่กับการแก้ไขและปฏิรูปกฎหมายการคลัง เพิ่มความโปร่งใส การจัดหาเงินทุนที่เหมาะสมสำหรับการเปลี่ยนผ่านสีเขียวและดิจิทัล และผลักดันให้มีการขยายสิทธิของแรงงานในหลายพื้นที่และสำหรับกลุ่มเปราะบาง เช่น เด็ก สตรีที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรง และคนพิการ

4. **เสริมสร้างความเป็นเอกภาพของสหภาพยุโรป** ผ่านนโยบายสนับสนุนตลาดภายในสหภาพฯ ส่งเสริมระบบการธนาคารและตลาดทุน การรวมและปรับปรุงการรวมและปรับปรุงตราสารทั่วไป เช่น กองทุน NextGenerationEU การจัดการที่มีประสิทธิภาพในกระบวนการย้ายถิ่นฐานและลี้ภัย และการสนับสนุนยูเครนและรัฐใกล้เคียงอื่น ๆ

ประเทศที่จะดำรงตำแหน่งประธานคณะมนตรีในปี 2567 คือ เบลเยียมและฮังการีที่มีวาระการดำรงตำแหน่งประธานคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปต่อเนื่องจากสเปนในปี 2567 โดยทั้ง 3 ประเทศได้เห็นชอบใช้กรอบการดำเนินงานร่วมกันไปจนถึงปี 2567

3.2 การเลือกตั้งคณะกรรมการยุโรป ในปี 2567

การเลือกตั้งครั้งต่อไปของสหภาพยุโรป จะมีขึ้นในระหว่างวันที่ 6 – 9 มิถุนายน 2567 จะส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบคณะทำงานของคณะกรรมการยุโรป ซึ่งปัจจุบันนำทีมโดยนาง Ursula Von der Leyen ประธานคณะกรรมการยุโรป มีวาระการทำงาน 5 ปี (สิ้นสุดในช่วงเดือนกันยายน 2567) ทั้งนี้ คาดว่านาง Ursula Von der Leyen จะได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งต่อเป็นสมัยที่ 2 สำหรับกรรมการยุโรปฯ อื่นๆ อาทิ นาย Janusz Wojciechowski กรรมการ DG AGRI ชาวโปแลนด์ นาง Stella Kyriakides กรรมการ DG SANTE ชาวไซปรัส นาย Virginijus Sinkevicius กรรมการ DG MARE ชาวลิทัวเนีย คาดว่าจะไม่ได้รับให้ดำรงตำแหน่งต่อในสมัยหน้า หากสำหรับนาย Valdis Dombrovskis กรรมการ DG TRADE ชาวลัตเวีย คาดว่าจะมีโอกาสได้ดำรงตำแหน่งต่อในสมัยหน้า

คณะกรรมการยุโรปประกอบด้วยกระทรวง (Directorate General) 33 กระทรวง มีกรรมการ 26 คน และข้าราชการ 32,000 คน มีหน้าที่หลักคือ กำหนดกลยุทธ์โดยรวมของสหภาพยุโรป นำเสนอกฎหมายและนโยบายใหม่ของสหภาพยุโรป รวมทั้งติดตามและตรวจสอบการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง <https://eumatrix.eu>

4. ทิศทางและนโยบายและความเคลื่อนไหวที่สำคัญของสหภาพยุโรปปี 2566

EU Regulation on prohibiting products made with forced labour on the Union Market

■ ความเป็นมาของกฎหมาย

เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2565 คณะกรรมาธิการยุโรปได้เสนอร่างกฎระเบียบ (draft proposal) ว่าด้วยการห้ามมิให้มีสินค้าที่ได้จากการบังคับใช้แรงงานเข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรป (Forced Labour Products Ban) โดยมีหลักการสำคัญ อาทิ

1. ร่างกฎหมายจะบังคับใช้กับผู้ประกอบการของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ห้ามมิให้มีการวางจำหน่ายสินค้าที่ผลิตมาจากการบังคับใช้แรงงาน รวมถึงแรงงานเด็ก และครอบคลุมกับสินค้าทุกประเภท ทั้งสินค้าที่ผลิตในสหภาพยุโรป นำเข้าสู่สหภาพยุโรป หรือส่งออกจากสหภาพยุโรป

2. คำจำกัดความของ Forced Labour ภายใต้ร่างกฎหมายนี้ - เป็นไปตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 29 ว่าด้วยแรงงานบังคับ ค.ศ. 1930 รวมทั้งพิธีสารส่วนเสริมอนุสัญญาฯ ฉบับที่ 29 ค.ศ. 2014 และอนุสัญญาฯ ฉบับที่ 105 ว่าด้วยการยกเลิกแรงงานบังคับ ค.ศ. 1957

3. แนวทางการดำเนินการ

1) สหภาพยุโรปจะใช้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกจัดทำฐานข้อมูลที่บ่งชี้ความเสี่ยงด้านแรงงานบังคับในพื้นที่/สินค้าเป้าหมาย (risk-based approach) โดยพิจารณาจากหลายแหล่งรวมทั้งข้อมูลจากองค์กรระหว่างประเทศ และหน่วยงานของประเทศที่สามที่เกี่ยวข้อง อาทิ International Labour Organization (ILO) โดยสหภาพยุโรปจะเผยแพร่ฐานข้อมูลต่อสาธารณะภายใน 24 เดือนหลังกฎหมายมีผลใช้บังคับ

2) ผู้ประกอบการของสหภาพยุโรปจะต้องจัดทำข้อมูล Due Diligence ของสินค้าที่ตนเองผลิตนำเข้า หรือส่งออก

3) หน่วยงานรับผิดชอบหลักของประเทศสมาชิก (Competent Authority) จะเข้าทำการสืบสวนและสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ประกอบการของสหภาพยุโรป (Economics Operator) ที่เห็นว่ามีความเสี่ยงจะดำเนินการขัดกับหลักกฎหมาย โดยมีอำนาจกระทำการได้ 3 ลักษณะ คือ (1) ห้ามมิให้มีการวางสินค้านั้น ๆ ในตลาดสหภาพยุโรปหรือส่งออก (2) เพิกถอนสินค้าที่ได้วางจำหน่ายไปแล้วออกจากตลาด และ (3) ทำลายสินค้านั้น ๆ ตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม สหภาพยุโรปจะออกแนวทางปฏิบัติ (guideline) ภายใน 18 เดือนหลังกฎหมายมีผลบังคับใช้ สหภาพยุโรปตั้งเป้าหมายให้มีการประกาศใช้กฎหมายภายในปี 2567

4. เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2566 Committee on Fisheries ได้เผยแพร่เอกสารรายงานข้อเสนอความเห็นต่อร่างกฎหมายฯ โดยได้เสนอปรับ/เพิ่มถ้อยคำในสาระสำคัญ อาทิ

1) ให้กฎหมายดังกล่าวครอบคลุมถึงสินค้าประมง (fisheries products) ตั้งแต่การผลิต การเก็บเกี่ยว การแปรรูป การบรรจุ การขนส่ง และการกระจายสินค้าหรือกิจกรรมอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในตลาดสหภาพยุโรป

2) เสนอให้มีกลไกจัดการต้นเหตุของการบังคับใช้แรงงาน โดยส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศที่มีความเสี่ยงสูงในการทำประมง IUU เนื่องจากบ่อยครั้งที่สหภาพยุโรปพบความเชื่อมโยงของการบังคับใช้แรงงานในกลุ่มประเทศที่ไม่ให้ความร่วมมือ (non-cooperating countries) กับการทำประมง IUU ด้วย กล่าวได้ว่าการทำประมง IUU มีส่วนสำคัญในการทำให้การบังคับใช้แรงงานยังคงอยู่ในปัจจุบัน

3) คณะกรรมาธิการยุโรปควรมีกลไกการบังคับใช้กฎหมาย โดยให้มีการระบุประเทศที่ไม่ให้ความร่วมมือ (non-cooperating countries) อย่างโปร่งใส

4) ควรสร้างเครือข่ายระหว่างหน่วยงานผู้รับผิดชอบในประเทศที่สามกับประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป เนื่องจากการระบุประเทศที่ไม่ให้ความร่วมมือจะเป็นข้อห่วงกังวลของประเทศที่สามเป็นอย่างมาก

5) การห้ามนำเข้า/ส่งออกสินค้าและบริการ หรือไม่ให้มีสินค้าและบริการที่มาจาก การบังคับใช้แรงงานวางจำหน่าย/ปรากฏในสหภาพยุโรป

6) ให้คำนึงถึงความสอดคล้องของขนาดของธุรกิจต่อปริมาณสินค้าและบริการ ที่อาจสงสัยได้ว่ามาจากการบังคับใช้แรงงาน

7) สินค้าที่เข้าข่ายผิดกฎหมาย อาจพิจารณาการบริจาคให้องค์กรการกุศล หรือพิจารณาการนำไปหมุนเวียนก่อนจึงนำไปทำลาย

■ สถานะล่าสุด

1. เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2566 ร่างกฎหมายฯ ได้เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภายุโรป เพื่อให้ความเห็นรอบแรก โดยรัฐสภายุโรปเห็นชอบในหลักการและข้อเสนอจากคณะกรรมการทั้งหมด แต่ให้ปรับถ้อยคำให้สอดคล้องกัน ซึ่งคณะกรรมาธิการยุโรป (Commission) จะเป็นผู้แก้ไขร่างกฎหมายฯ และนำเสนอให้คณะมนตรี (Council) พิจารณาก่อนเสนอให้รัฐสภายุโรป (Parliament) พิจารณาต่อไป

2. คาดว่าสหภาพยุโรปจะผลักดันให้ร่างกฎหมายฯ นี้ ประกาศใช้ในปลายปี 2567 อย่างไรก็ตาม สหภาพยุโรปจะออกแนวทางปฏิบัติ (guideline) ภายใน 18 เดือนหลังกฎหมายมีผลบังคับใช้ และกฎหมายจะบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบภายใน 24 เดือนหลังกฎหมายมีผลบังคับใช้

EU Deforestation free Products

■ ความเป็นมาของกฎหมาย

1. สหภาพยุโรปประกาศใช้กฎหมาย

เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2566 คณะกรรมาธิการยุโรปได้ประกาศ Regulation (EU) 2023/1115 ว่าด้วยสินค้าที่ปลอดจากการตัดไม้ทำลายป่า เพื่อควบคุมสินค้าที่วางจำหน่ายในสหภาพยุโรปและที่ส่งออกจากสหภาพยุโรปที่เชื่อมโยงกับการตัดไม้ทำลายป่าและการทำให้ป่าเสื่อมโทรม (associated with the deforestation and forest degradation) ใน EU Official Journal L 150/206 และให้มีผลบังคับใช้วันที่ 29 มิถุนายน 2566

2.สาระสำคัญของกฎหมาย

2.1 กฎระเบียบฉบับนี้มีผลบังคับใช้โดยตรงกับผู้ประกอบการในสหภาพยุโรป เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการจำหน่ายสินค้าที่มีความเสี่ยงต่อการทำลายป่า ทั้งสินค้าภายในสหภาพยุโรปและสินค้านำเข้ามาจำหน่ายในสหภาพยุโรป ครอบคลุมสินค้า ได้แก่ (1) วัว (2) โกโก้ (3) กาแฟ (4) ปาล์มน้ำมัน (5) ยางพารา (6) ถั่วเหลือง และ (7) ไม้ รวมถึงผลิตภัณฑ์แปรรูปที่ผลิตจากสินค้านี้ดังกล่าว อาทิ ช็อคโกแลต เฟอร์นิเจอร์ กระดาษ ถ่าน และสินค้าที่มีน้ำมันปาล์มเป็นส่วนประกอบ

2.2 ผู้ประกอบการของสหภาพยุโรปที่จะมีการจำหน่าย นำเข้า หรือส่งออกสินค้าข้างต้น มีภาระผูกพันในการกรอกข้อมูล Due Diligence Statement (DDS) ในฐานข้อมูลของสหภาพยุโรป ซึ่งระดับความยากง่ายในการดำเนินการ Due Diligence Statement จะพิจารณาจากความเสี่ยงของสินค้านั้น ๆ ว่าอยู่ในระดับความเสี่ยงใด ซึ่งสอดคล้องกับการจัดระดับความเสี่ยงของประเทศผู้ผลิต (Country Benchmarking) ที่จะมีการจัดเป็น 3 ระดับ คือ ความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงต่ำ และความเสี่ยงมาตรฐาน โดย ณ วันที่ 29 มิถุนายน 2566 ทุกประเทศได้รับการกำหนดให้เป็นประเทศที่มีความเสี่ยงมาตรฐาน และสหภาพยุโรปจะประกาศกฎระเบียบอันดับรองที่จัดระดับประเทศหรือเขตพื้นที่ของประเทศที่มีความเสี่ยงต่ำหรือความเสี่ยงสูง ภายในวันที่ 30 ธันวาคม 2567 อย่างไรก็ตาม บัญชีรายชื่อดังกล่าวจะได้รับการทบทวนอยู่เสมอ

2.3 ระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน

1) กฎหมายมีผลบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบภายใน 18 เดือนนับตั้งแต่วันที่กฎหมายมีผลบังคับใช้ หรือ ตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม 2567 เป็นต้นไป สำหรับข้อกำหนดในมาตรา 3 - มาตรา 13 (ว่าด้วย การห้าม หรือข้อบังคับสำหรับผู้ประกอบการ/ผู้ค้า/ผู้แทนที่ได้รับอนุญาต การวางจำหน่ายในตลาด โดยผู้ประกอบการที่มีถิ่นที่ตั้งในประเทศที่สาม ความรับผิดชอบในการประกอบธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ข้อกำหนดด้านข้อมูล การประเมินความเสี่ยง การลดความเสี่ยง การจัดทำและดูแลระบบ

การตรวจสอบสถานะ due diligence การรายงาน การเก็บบันทึก และ due diligence แบบลดขั้นตอน) มาตรา 16 - มาตรา 24 (ว่าด้วย ข้อบังคับ/หน้าที่ในการดำเนินการตรวจสอบ สินค้าที่เกี่ยวข้องที่ต้องดำเนินการในทันที การตรวจสอบผู้ประกอบการและผู้ค้าที่ไม่ใช่วิสาหกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดย่อม การตรวจสอบผู้ค้า วิสาหกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดย่อม การเรียกคืนค่าใช้จ่ายโดยหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ความร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนข้อมูล การรายงาน มาตรการชั่วคราว และการดำเนินการแก้ไขในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตาม) มาตรา 26 (ว่าด้วย การควบคุม) มาตรา 31 (ว่าด้วย ข้อกังวลที่พิสูจน์ได้ของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล) และมาตรา 32 (ว่าด้วย การเข้าถึงความยุติธรรม)

2) กฎหมายมีผลบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2568 เป็นต้นไป รวมถึงอนุโลมให้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในภาคผนวกของ Regulation (EU) No 995/2010 ซึ่งได้แก่ ไม้และผลิตภัณฑ์ (timber and timber products) สำหรับผู้ประกอบการที่ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ตั้งขึ้น เป็นกิจการขนาดเล็กมาก (micro-undertakings) หรือกิจการขนาดเล็ก (small-undertakings)

2.4 กรอบเวลาที่สำคัญของกฎหมาย EUDR

พ.ศ. 2566	29 มิถุนายน : กฎหมายมีผลบังคับใช้
	ไตรมาสที่ 3 – 4 : การพัฒนาระบบ Due Diligence Statement (DDS) ให้พร้อมใช้งาน
	เดือนพฤศจิกายน: ทดลองการใช้ระบบ (Pilot Testing)
พ.ศ. 2567	ไตรมาส 2 – 3 : ฝึกอบรมผู้ใช้งาน (User Training)
	ไตรมาส 4 : เริ่มใช้ DDS เต็มรูปแบบ
	31 ธันวาคม : บังคับใช้สมบูรณ์

■ สถานะล่าสุด

1. การดำเนินการของกลุ่มประเทศที่ได้รับผลกระทบ (Like-Minded Countries-LMCs)

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ และ สปช. สหภาพยุโรป ได้ติดตามสถานการณ์และร่วมกันผลักดันท่าทีของไทยกับสถานเอกอัครราชทูตของกลุ่ม LMCs ซึ่งได้มีการยื่นเอกสาร Joint Letter ต่อสหภาพยุโรป ดังนี้

1.1 การออก Joint Letter ฉบับที่ 1 (เดือนกรกฎาคม 2565)

กลุ่มประเทศ LMCs นำโดยประเทศบราซิลและอินโดนีเซีย ได้แสดงท่าทีไปยังสหภาพยุโรปต่อการออกกฎหมายดังกล่าว โดยกลุ่ม LMCs 14 ประเทศ ได้ร่วมลงนาม Joint Letter ฉบับที่ แสดงการคัดค้านต่อการออกกฎหมาย EUDR ของสหภาพยุโรป แสดงความกังวลถึงผลกระทบต่อเกษตรกรรายย่อยในประเทศกำลังพัฒนา

และการจัดระดับความเสี่ยงของประเทศผู้ผลิตว่าอาจเป็นการเลือกปฏิบัติทางการค้า สร้างภาระต้นทุนในห่วงโซ่อุปทาน

1.2 การออก Joint Letter ฉบับที่ 2 (เดือนกันยายน 2566)

กลุ่มประเทศ LMCs นำโดยประเทศบราซิลและอินโดนีเซีย รวมทั้งประเทศไทยได้มีเอกสาร Joint Letter ฉบับที่ 2 ไปยังสหภาพยุโรปมีสาระสำคัญสอดคล้องกับร่างฉบับแรกเพิ่มการขยายความและการระบุข้อห่วงกังวลให้ชัดเจนยิ่งขึ้น อาทิ การระบุข้อความเรื่อง geolocation การเรียกร้องให้สหภาพยุโรปให้การสนับสนุนและส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ

1) มาตรการ Due Diligence และ Traceability ที่สหภาพยุโรปกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติในลักษณะ “One size fit all” จะสร้างภาระต้นทุนให้แก่ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า ผู้ผลิตและผู้บริโภค และอาจไม่มีผลบวกต่ออัตราการตัดทำลายป่าตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2) EUDR ยังส่งผลกระทบต่อเกษตรกรรายย่อยในประเทศกำลังพัฒนาที่มีข้อจำกัดด้านเงินทุนและเทคโนโลยีและจะถูกกีดกันออกจากห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งจะกระทบต่อรายได้และการส่งเสริมแนวทางการปฏิบัติที่ยั่งยืน

3) ขอให้สหภาพยุโรปกำหนดแนวทางการดำเนินการและวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม รวมทั้งระบบการตรวจสอบสินค้าที่มาจากเกษตรกรรายย่อยจากประเทศกำลังพัฒนา และแนวทางปฏิบัติที่ยืดหยุ่นมากขึ้นต่อผู้ประกอบการรายย่อยของสหภาพยุโรป

2. ฝ่ายสหภาพยุโรปอยู่ระหว่างการพัฒนาเอกสาร Industry Guideline ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำและรวบรวมประเด็นจากข้อซักถามที่ได้รับมาจากประเทศต่างๆ โดยยังไม่สามารถระบุเวลาแล้วเสร็จได้

3. การเตรียมการของการยางแห่งประเทศไทย

เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2566 คณะกรรมการการยางแห่งประเทศไทย สปช. สหภาพยุโรป และผู้แทน สอท. บรัสเซลส์ ได้เข้าพบผู้แทนคณะกรรมการสหภาพยุโรปด้านสิ่งแวดล้อม และนำเสนอแนวทางการดำเนินงานของไทยและหารือร่วมกันในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

(2.1) การยางแห่งประเทศไทย ได้นำเสนอความก้าวหน้าและแนวทางในการดำเนินงานด้านสินค้ายางพาราภายใต้มาตรการ EUDR ซึ่งฝ่ายอียูยอมรับว่าประเทศไทยมีการเตรียมการที่ดีทั้งในรายละเอียดและความก้าวหน้าในการดำเนินการที่สามารถสนับสนุนการดำเนินการตามกฎหมาย EUDR ได้

(2.2) ฝ่ายอียูมีแผนในการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศต่างๆ ให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งเกษตรกร ภาครัฐ และภาคธุรกิจ ผ่านความร่วมมือกับ GIZ เพื่อยกระดับความเข้าใจต่อกฎหมาย EUDR และแลกเปลี่ยนมุมมองระหว่างอียูและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

(2.3) ระบบการ Traceability ของการยางแห่งประเทศไทยเป็นระบบที่เป็นไปในทิศทางที่ดีที่จะส่งเสริม

การปรับใช้กับกฎหมาย EUDR และเข้าใจระบบ Geolocation ที่ประเทศไทยถือใช้รวมทั้ง Shapefile และมีประโยชน์มากในระบบ Information System โดยขณะนี้ยังอยู่ระหว่างการพัฒนาแผนที่ใช้การยกเลิกการกรองข้อมูลโดยฝ่ายอัยเอง ฉะนั้น ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างกัน แผนที่นี่จะไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ไม่ใช่มาตรการบังคับกับประเทศที่สาม

Carbon Border Adjustment Mechanism: CBAM

■ ความเป็นมาของกฎหมาย

1. สหภาพยุโรปประกาศใช้กฎหมาย

เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2566 สหภาพยุโรป ได้ประกาศใช้มาตรการการปรับคาร์บอนก่อนเข้าพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism: CBAM) อย่างเป็นทางการผ่านทาง EU Official Journal Regulation (EU) 2023/956 of the European Parliament and of the Council of 10 May 2023 establishing a Carbon Border Adjustment Mechanism มีผลบังคับใช้ 1 ตุลาคม 2566 ครอบคลุมสินค้า 7 กลุ่ม (ซีเมนต์ ไฟฟ้า ปุ๋ย เหล็กและเหล็กกล้า อะลูมิเนียม ไฮโดรเจน และสินค้าปลายน้ำบางรายการ อาทิ นี้อตและสกรูที่ทำจากเหล็กและเหล็กกล้า รวมถึงการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อม (indirect emissions)

CBAM ถูกจัดทำขึ้นเพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการรั่วไหลของคาร์บอนไปยังประเทศที่สาม (Carbon Leakage) จากการที่ผู้ประกอบการในสหภาพยุโรปย้ายฐานอุตสาหกรรมการผลิตไปยังประเทศที่มีกฎระเบียบควบคุมการปล่อยคาร์บอนที่เข้มงวดน้อยกว่า จึงกำหนดกลไกที่ส่งผลให้ราคาซื้อ-ขายคาร์บอนเท่าเทียมกันทั้งในสินค้าที่ผลิตได้ในสหภาพยุโรปและที่นำเข้ามาจากประเทศที่สาม ซึ่งเป็นการต่อยอดจากระบบ EU ETS ที่ปรับใช้เฉพาะกับประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปเท่านั้น ทั้งนี้ ราคาของ CBAM จะถูกเชื่อมโยงโดยตรงกับราคารายสัปดาห์ของ EU ETS (ระบบเดิมที่ยุโรปใช้)

2. สาระสำคัญของกฎหมาย

2.1 ผู้นำเข้ามีหน้าที่รายงานปริมาณสินค้านำเข้าและข้อมูลการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกของสินค้านำเข้าและจ่ายค่าธรรมเนียมการนำเข้าในรูปแบบของการซื้อ CBAM Certificate ตามปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสินค้านั้น

2.2 ผู้นำเข้าในประเทศปลายทางต้องลงทะเบียนเป็น CBAM declarant ผ่านระบบ CBAM Registry โดยหน่วยงานผู้รับผิดชอบของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปจะเป็นผู้อนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำร้องในประเทศของตน

2.3 CBAM declarant ต้องสำแดงข้อมูลปริมาณรวมของสินค้าแต่ละชนิดที่นำเข้า (กรณีไฟฟ้าให้ระบุปริมาณเป็นหน่วยเมกวัตต์-ชั่วโมง สำหรับสินค้าอื่นๆ ให้ระบุเป็นหน่วยตัน) ปริมาณของคาร์บอน (หน่วยตันต่อเมกวัตต์-ชั่วโมง กรณีเป็นไฟฟ้า และหน่วยตันกรณีเป็นสินค้าอื่นๆ) ที่เกิดจากการผลิตสินค้านั้น และจำนวน

ใบรับรอง CBAM ทั้งหมด ภายในวันที่ 31 พฤษภาคม ของทุกปี โดยให้เริ่มตั้งแต่ปี 2570 (สำหรับปี 2569) โดยต้องเก็บรักษาข้อมูลการรายงานไว้อย่างน้อย 4 ปี

2.4 ราคา CBAM Certificate จะถูกกำหนดโดยคณะกรรมการยุโรป ซึ่งใบรับรอง CBAM อยู่ที่ราคาเฉลี่ยของราคาปิด (closing price) EU ETS ในระบบประมูลรายสัปดาห์ หากสัปดาห์ใดไม่มีการประมูลในระบบฯ ราคาใบรับรอง CBAM จะถูกกำหนดให้อยู่ที่ราคาเฉลี่ยของราคาปิด EU ETS ของสัปดาห์สุดท้ายที่มีการประมูล ทั้งนี้ คณะกรรมการยุโรปจะประกาศราคาเฉลี่ย (average price) บนเว็บไซต์ในวันทำงานวันแรก (first working day) ของสัปดาห์ถัดไป โดยราคาดังกล่าวมีผลปรับใช้ในวันทำงานวันแรกหลังจากวันที่ประกาศไปจนถึงวันทำงานวันแรกของสัปดาห์ถัดไป

2.5 ราคาคาร์บอน (carbon price) ที่มีการชำระแล้วในประเทศที่สาม CBAM declarant สามารถขอลดหย่อนจำนวนของใบรับรอง CBAM ที่ต้องซื้อได้ โดยการหักลบจากราคาคาร์บอนที่ได้มีการชำระไปแล้วในประเทศที่สาม ทั้งนี้ ให้รวมถึงส่วนลดหรือเงินชดเชยใดๆ ที่ได้รับในประเทศนั้นด้วย

2.6 CBAM แยกสินค้าออกเป็นสองประเภท คือ สินค้าธรรมดา (Simple Goods) คือ สินค้าวัตถุดิบและใช้เชื้อเพลิงที่ไม่มีการปล่อยก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ (อาทิ พลังงานหมุนเวียน เชื้อเพลิงชีวภาพ น้ำมันสังเคราะห์ ไฮโดรเจน) และสินค้าที่ซับซ้อน (Complex Goods) คือ สินค้าที่ต้องใช้สินค้านำเข้าเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิต เช่น เสื้อผ้า ซึ่งจะมีวิธีการคิดคำนวณที่แตกต่างกันออกไป

2.7 ในช่วงระยะเปลี่ยนผ่าน (2566 – 2568) การคิดคำนวณปริมาณคาร์บอนให้แก่ผู้นำเข้าจะใช้ค่าปริยาย (default values) เป็นหลัก โดยตั้งแต่ปี 2569 เป็นต้นไป จึงจะปรับใช้มาตรการดังกล่าวอย่างเต็มรูปแบบ (fully in place) และจะนำรายได้จากการเก็บภาษี CBAM ไปผลักดันมาตรการต่าง ๆ ภายใต้นโยบาย European Green Deal

■ สถานะล่าสุด

สหภาพยุโรปได้ประกาศใช้กฎหมายแล้วเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2566 โดยกำหนดระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน ตั้งแต่ วันที่ 1 ตุลาคม 2566 ถึง 31 ธันวาคม 2568 ทั้งนี้ กฎหมายนี้จะบังคับใช้กับผู้ประกอบการของสหภาพยุโรปอย่างเต็มรูปแบบ (fully in place) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569

การเจรจาความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-สหภาพยุโรป รอบที่ 1

■ ความเป็นมา

1. สหภาพยุโรปและไทยเริ่มการเจรจาความตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) ระหว่างกันเมื่อปี 2556 และได้ชะลอการเจรจาไว้ตั้งแต่ปี 2557
2. ในเดือนตุลาคม 2562 คณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปได้มีมติให้มีการหารือเพื่อรื้อฟื้นความสัมพันธ์กับไทยในทุกมิติรวมทั้งการเจรจา FTA กับไทย
3. เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2566 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ไทยเข้าร่วมการเจรจา FTA กับสหภาพยุโรปและเห็นชอบกรอบเจรจา
4. เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2566 สหภาพยุโรปและไทยได้ประกาศเปิดการเจรจา FTA ไทย-สหภาพยุโรปอย่างเป็นทางการ โดยมีกระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานประสานหลักการเจรจาของฝ่ายไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อบทภายใต้ FTA เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในแต่ละข้อบท โดยมีทั้งหมด 19 ข้อบท
5. สหภาพยุโรปและไทยได้กำหนดกรอบเวลาสำหรับการเจรจาจัดทำ FTA ไทย-สหภาพยุโรป รอบที่ 1 ระหว่างวันที่ 18 – 22 กันยายน 2566 ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม

■ สถานะล่าสุด

เมื่อวันที่ 18 – 22 กันยายน 2566 สหภาพยุโรปได้จัดการประชุมเจรจา FTA ไทย-สหภาพยุโรป รอบที่ 1 ขึ้น ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักในการเจรจา 2 ข้อบท คือ Sanitary and Phytosanitary Measures (SPS) และ SFS โดยมี มกอช. สำนักงานเกษตรต่างประเทศเป็นผู้แทนในการเจรจา และ สปช. สหภาพยุโรปไปเข้าร่วมในการหารือด้วย

ผลการเจรจารอบที่ 1

1. ข้อบท Sanitary and Phytosanitary Measures (SPS)

ยังไม่มีผลการพิจารณาร่างข้อบท SPS โดยสหภาพยุโรปได้นำเสนอหลักการในการดำเนินงานเพื่อควบคุมและตรวจสอบสินค้าเกษตรและอาหาร (Official Controls Regulations) การตรวจรับรอง (Audits) รวมทั้งผลักดันประเด็นที่ต้องการเรียกร้องให้ฝ่ายไทยพิจารณา อาทิ หลักการตลาดเดียว (Single Entity) การขึ้นบัญชีโรงงานผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ (Pre-listing) และระบบ Regionalisation โรคไข้หวัดนก (Avian Influenza) ของสหภาพยุโรป และทั้ง 2 ฝ่ายเห็นชอบร่วมกันให้มีคณะทำงานด้าน SPS (SPS Working Group) เพื่อหารือในรายละเอียดเชิงลึกต่อไป

2. ข้อบท Sustainable Food Systems (SFS)

ยังไม่มีผลการพิจารณาร่างข้อบท SFS โดยสหภาพยุโรปเสนอให้ข้อบทนี้เป็นลักษณะการดำเนินความร่วมมือระหว่างกันเพื่อผลักดันการพัฒนาระบบอาหารที่ยั่งยืน ซึ่งสหภาพยุโรปจะใช้กลยุทธ์ Farm to Fork เพื่อ

เป็นกรอบการเจรจาจัดทำข้อบท SFS เนื่องจาก Farm to Fork มีความครอบคลุมระบบอาหารตั้งแต่การผลิตไปจนถึงผู้บริโภค ไม่จำกัดเฉพาะการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน แต่รวมถึงการต่อสู้กับการฉ้อโกง/ขยะในอาหาร สวัสดิภาพสัตว์ และการใช้ยาต้านจุลชีพ และทั้ง 2 ฝ่ายเห็นชอบร่วมกันให้มีคณะทำงานด้าน SFS (SFS Working Group) เพื่อหารือในรายละเอียดต่อไป

ทั้งนี้ การเจรจาจัดทำ FTA ไทย-สหภาพยุโรป รอบที่ 2 ที่กำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ 22-26 มกราคม 2567 ณ กรุงเทพมหานคร

5. การขับเคลื่อนการดำเนินงานที่สำคัญ ปีงบประมาณ 2566

5.1 ความร่วมมือ

- เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2565 ดร. พรเทพ ศรีธนาธร ผู้อำนวยการ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำ สหภาพยุโรป เข้าพบ Ms. Agata Sobiech DG ENV เพื่อหารือ Concept paper ของกรมประมง ขอรับการสนับสนุน เกี่ยวกับ Thailand's proposal to transfer a Siamese crocodile (*Crocodylus siamensis*) from CITES Appendix I to Appendix II. รวมถึงการขอเชิญเข้าร่วม "Thailand's Side Event" โดย DG ENV ได้นำเอกสารดังกล่าวแจ้ง เวียดนามให้ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปทราบก่อนการประชุม CITES Cop 19 meeting ณ ประเทศปานามา

5.2 การรณรงค์สินค้าเกษตรไทย และการจัดกิจกรรมส่งเสริมภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร ของไทยในสหภาพยุโรป

- เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2565 นาย Stéphane Dierinckx ผู้จัดการบริษัทกาแฟ Café Liégeois เข้าพบ ดร. พรเทพ ศรีธนาธร ผู้อำนวยการ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป เพื่อหารือแนวทางการขยายการส่งออกกาแฟแคปซูลโครงการหลวง จากแหล่งปลูกแม่ลาน้อย จ. แม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นกาแฟคุณภาพ คัดสรรพิเศษจากชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง โดยนาย Stéphane Dierinckx สนใจข้อมูลกาแฟดิบ (green coffee) จากโครงการหลวงและความเป็นไปได้ในการนำเข้า เพื่อนำมาคั่วและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์กาแฟตามความต้องการของผู้บริโภคในยุโรป ทั้งนี้ บริษัทฯ มีการนำเข้ากาแฟดิบจากหลายประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะจากแอฟริกา และอเมริกาใต้ เป็นปริมาณกว่า 6 ล้านกิโลกรัม/ปี ซึ่งมีแนวโน้มการบริโภคมุ่งสู่กาแฟอินทรีย์และกาแฟที่ได้รับตรา แฟร์เทรด Max Havelaar เป็นต้น

- เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2566 สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ได้ประสานกับสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงลอนดอน ให้ นาง Rachel Munns ผู้แทนของบริษัท World Wise Foods Limited ซึ่งเป็นบริษัทนำเข้าและจัดจำหน่ายสินค้าอาหารจากเอเชียรายใหญ่ในสหราชอาณาจักร รวมถึงเป็นเครือข่ายของ British Retail Consortium (BRC) เดินทางไปประเทศไทย เข้าเยี่ยมคารวะ นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร รวมทั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมาตรการการป้องกันการใช้แรงงานลิงในกระบวนการผลิตมะพร้าวเพื่อการส่งออก รับทราบแนวทางการดำเนินการของไทยในประเด็นลิงเก็บมะพร้าว ตามแนวทาง GAP Monkey Free Plus ของกรมวิชาการเกษตร สปช. สหภาพยุโรป โดยกรมวิชาการเกษตรได้นำเสนอรายงานความก้าวหน้าและกระบวนการดำเนินงานในส่วน of โครงการ GAP Monkey Free Plus (GAP MFP) กฎระเบียบการขึ้นทะเบียนแปลง GAP MFP การตรวจสอบย้อนกลับของแปลงที่ได้รับการขึ้นทะเบียน GAP MFP และการใช้เทคโนโลยีช่วยในการเก็บเกี่ยวมะพร้าวเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็ว การใช้พันธุ์มะพร้าวต้นเตี้ยและยืนยันว่าไม่มีการใช้แรงงานลิงในอุตสาหกรรมมะพร้าวไทย ซึ่งเป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่บริษัทผู้นำเข้าของสหราชอาณาจักรได้ทราบถึงหลักเกณฑ์ GAP Monkey Free Plus เพื่อช่วยสร้างความมั่นใจในกระบวนการผลิตสินค้ากะทิจากไทย ที่ปราศจากการใช้แรงงานลิงเข้ามาเกี่ยวข้อง รวมทั้งจะช่วยเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องไปยังสมาชิก BRC ที่เป็นผู้ค้ารายใหญ่อื่นๆ ในสหราชอาณาจักรด้วย

- เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2566 ดร. พรเทพ ศรีธนาธร ผู้อำนวยการสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ให้การต้อนรับนายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เพื่อพบปะหารือกับ ร้านไทยฟู้ดสต็อปส์ ซึ่งเป็นซูเปอร์มาร์เก็ตไทยรายใหญ่ในเบลเยียม เพื่อติดตามสถานการณ์ในการนำเข้าสินค้าผัก-ผลไม้จากไทยไปยังสหภาพยุโรป โดยพบว่า สินค้าจากไทยที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาด ได้แก่ ทูเรียน มะม่วง และลำไย

- วันที่ 28 พฤษภาคม 2566 สปช. สหภาพยุโรป เข้าร่วมการจัดงาน Discover Thailand in Bruges 2023 ร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ ณ เมือง Bruges ประเทศเบลเยียม โดยนำผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรของไทย อาทิ ผลิตภัณฑ์กาแฟแม่ลำน้อยที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการหลวงมาชงและสาธิตเพื่อให้ผู้เข้าร่วมงานได้ทดลองชิมรสชาติและรับทราบข้อมูล แหล่งที่มา และกระบวนการผลิตที่มีคุณภาพของกาแฟไทยซึ่งได้รับความสนใจจากผู้ร่วมงานเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ ยังได้มีการนำสินค้าผลไม้ มะม่วง เงาะ มังคุด ข้าว ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เข้าร่วมงานได้ทดลองชิมรสชาติและรับทราบคุณภาพมาตรฐาน โดยตลอดทั้งงานมีผู้เข้าสนใจเข้าร่วมงานประมาณ 10,000 คน อีกทั้งยังได้นำเอกสารประชาสัมพันธ์ผัก ผลไม้ไทย รวมทั้งแผ่นพับรายชื่อผู้ประกอบการร้านค้าสินค้าเกษตรไทยในเบลเยียมและลักเซมเบิร์ก รายชื่อผู้จัดจำหน่าย แจกประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภคชาวท้องถิ่นทราบถึงแหล่งจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรไทย เป็นการช่วยกระตุ้นการรับรู้ และเข้าถึงตลาดสินค้าเกษตรไทยให้แก่ผู้บริโภคชาวยุโรป ในอีกทางหนึ่งซึ่งได้รับความสนใจสอบถามเป็นอย่างมากเช่นกัน

การร่วมงานดังกล่าวได้รับกระแสตอบรับจากผู้บริโภคท้องถิ่นถึงความนิยมในสินค้าเกษตรและผลไม้ไทยเป็นอย่างมาก

- เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2566 เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2566 นาย Stéphane Dierinckx ผู้จัดการบริษัทกาแฟ Liégeois เข้าพบ ดร. พรเทพ ศรีธนาธร ผู้อำนวยการ สปช. สหภาพยุโรปหารือความร่วมมือแนวทางการขยาย การส่งออกกาแฟคุณภาพของโครงการหลวงไปยังสหภาพยุโรป ผอ. สปช.สหภาพยุโรปได้ส่งมอบกาแฟคั่ว ชนิดเมล็ด และกาแฟดริป ของโครงการหลวง เพื่อให้ทางผู้เชี่ยวชาญด้านกาแฟของบริษัทฯ ได้ชิมและให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม เพื่อใช้พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคกาแฟในสหภาพยุโรปต่อไป

- วันที่ 19 สิงหาคม 2566 สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป เข้าร่วมจัดงาน I love Thailand Festival ร่วมกับสถานเอกอัครราชทูตไทยกรุงบรัสเซลส์ ณ เมือง Bredene ประเทศเบลเยียม โดยได้ ประชาสัมพันธ์คุณภาพและมาตรฐานของพืช ผัก ผลไม้ไทย เป็นการเพิ่มการรับรู้ และเข้าถึงตลาดสินค้าเกษตรไทย ให้แก่ผู้บริโภคชาวยุโรป ซึ่งได้รับความสนใจและสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเป็นจำนวนมาก

โดยงาน I love Thailand Festival เป็นงานแสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์ไทยที่ใหญ่ที่สุดในเบลเยียม ดำเนินการจัดโดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ ร่วมกับทีมผู้จัดงานท้องถิ่นที่มีชื่อเสียง ดำเนินการจัดงาน เป็นประจำปีและประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ซึ่งในครั้งนี้มีผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมงานประมาณ 15,000 คน

- เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2566 ดร. พรเทพ ศรีชนาธร ผู้อำนวยการ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำ สหภาพยุโรป และคณะ ได้เดินทางไปสำรวจสถานการณ์ตลาดนำเข้าสินค้าผัก-ผลไม้สดจากไทย โดยได้ร่วมประชุม กับ นาย William Rattanavan รองผู้อำนวยการฝ่ายจัดซื้อ ณ สำนักงานใหญ่ของบริษัท Tang Frères กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งเป็นบริษัทผู้นำเข้ารายใหญ่ที่สุดของฝรั่งเศส เพื่อรับทราบสถานการณ์นำเข้า รวมทั้งหารือ แนวทางการขยายตลาดสินค้าเกษตร-อาหารของไทยในต่างประเทศ โดยมอบรายชื่อบริษัทผู้ส่งออกผัก-ผลไม้ของไทย ตามที่ห้าง Tang Frères มีความต้องการนำเข้าเพิ่มเติม

จากการหารือดังกล่าว บริษัท Tang Frères พร้อมทั้งจะรับพิจารณานำเข้าสินค้าผัก-ผลไม้สดจากไทย ตามบัญชี รายชื่อฯ ที่ สปช. สหภาพยุโรปส่งมอบให้ในครั้งนี้ รวมถึงแสดงความสนใจที่จะพิจารณานำเข้าสินค้าผักอื่นๆ เพิ่มเติม จากโรงคัดบรรจุที่ได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตรด้วย (ปัจจุบันมีจำนวน 26 โรง/25 บริษัท)

สปช. สหภาพยุโรปจะได้ร่วมกับบริษัท Tang Frères ซึ่งเป็นซูเปอร์มาร์เก็ตเอเชียชั้นนำของฝรั่งเศสและ สหภาพยุโรป ในการส่งเสริม/สนับสนุนให้สินค้าเกษตรที่มีศักยภาพของไทย เข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรปมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะผัก-ผลไม้กลุ่มที่ห้างมีความต้องการสินค้าดังกล่าวจากไทยเป็นอย่างมาก โดยจะถือโอกาสใช้ประโยชน์ จากคำเชิญชวนจากห้าง Tang Frères กรุงปารีส ในการเข้าร่วมการจัดงานเทศกาลสงกรานต์ร่วมกัน ในช่วง เดือนเมษายน 2567 เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรและผลไม้ไทยที่มีความนิยมในชุมชนชาวเอเชีย-ชาวยุโรป ในช่วงเทศกาลดังกล่าวต่อไป

- เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2566 สปช. สหภาพยุโรป เข้าร่วมงานแสดงสินค้า ANUGA 2023 ณ เมืองโคโลญจน์ ประเทศเยอรมนี เพื่อศึกษาทิศทางสินค้าเกษตรและอาหาร โดย สปช. สหภาพยุโรป ได้หารือกับผู้ประกอบการไทย หลายราย อาทิ ผู้ประกอบการแปรรูปผลไม้แช่แข็ง ผลิตภัณฑ์ข้าว ผลิตภัณฑ์เครื่องแกงของไทย โดยพบว่า ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรและอาหารของไทยได้รับความสนใจสอบถามจากผู้ประกอบการ/ผู้นำเข้าจากยุโรปเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีความมั่นใจในคุณภาพสินค้าของไทย และมีโอกาสในการเติบโตที่ดีในสหภาพยุโรป

- เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2566 สปช. สหภาพยุโรป ได้พบหารือกับผู้อำนวยการห้าง Carrefour Market Bascule และ ผู้จัดการสินค้าอาหาร เพื่อหารือความร่วมมือในด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรไทย ร่วมกับทางห้างในรูปแบบต่าง ๆ

5.3 การประชุมหารือ

- เมื่อวันที่ 11-14 ตุลาคม 2565 ดร. พรเทพ ศิริธนาธร ผู้อำนวยการ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป เข้าร่วมการประชุมคณะทำงานร่วมรัฐบาลไทยและคณะกรรมการยุโรป DG MARE ในการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ครั้งที่ 6 ฯ กรมประมง กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินความร่วมมือและติดตามความก้าวหน้าการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุมของประเทศไทย รวมทั้งรับฟังคำแนะนำและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการยุโรป ตลอดจนพัฒนาการเป็นหุ้นส่วนที่เข้มแข็งระหว่างสหภาพยุโรปและประเทศไทย
- เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2565 ดร. พรเทพ ศิริธนาธร ผู้อำนวยการ สบช. สหภาพยุโรป ร่วมกับผู้แทนกรมหม่อนไหม ประชุมกับสมาคมผู้ผลิตแมลงไทยและผู้ประกอบการบริษัท The bricket หรือแนวทางการผลักดันการส่งออก สิ้นค้าแมลงไทยมายังสหภาพยุโรป

- เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2565 นายพรเทพ ศรีธนาธร ผู้อำนวยการ สปช. สหภาพยุโรป เข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารกรมปศุสัตว์ พร้อมทั้งหารือเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานร่วมกันในการนำเข้าและส่งออกสินค้าปศุสัตว์ระหว่างไทยและสหภาพยุโรป อาทิ แนวทางการผลักดันการส่งออกสินค้าแมลงไปสหภาพยุโรป การติดตามความคืบหน้าการตรวจประเมินระบบสุขภาพสัตว์ปีกของไทย และติดตามความคืบหน้าประเด็นสินค้าปศุสัตว์ระหว่างไทยและสหภาพยุโรป โดยมีนายสัตวแพทย์โสภีชัย ชวาลกุล รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานการประชุม

- เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2565 รองศาสตราจารย์ ดร. สมัคร แก้วสุกแสง ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาและผู้จัดการแทนรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยทักษิณ เข้าพบ ดร. พรเทพ ศรีธนาธร ผู้อำนวยการ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป เพื่อหารือการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมในพื้นที่แถบยุโรป

- เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2565 สปช. สหภาพยุโรป เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการติดตามและเสนอมาตรการแก้ไขปัญหาราคายางและรักษาเสถียรภาพราคายาง ครั้งที่ 5/2565 โดยมีนายอลงกรณ์ พลบุตร ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะประธานคณะกรรมการติดตามและเสนอมาตรการแก้ไขปัญหาราคายางและรักษาเสถียรภาพราคายาง เป็นประธานการประชุม

ผอ. สปช. สหภาพยุโรป ได้รายงานสถานการณ์ยางพารา และมูลค่า/ปริมาณการส่งออกยางพารา และผลิตภัณฑ์จากไทยไป EU พร้อมรายงานความคืบหน้าร่างกฎหมาย Deforestation Free Product ต่อที่ประชุมในโอกาสดังกล่าวด้วย

- เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2565 ผู้อำนวยการ สปช. สหภาพยุโรป พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ เข้าร่วมรับฟังการมอบนโยบายผู้บริหารเพื่อขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

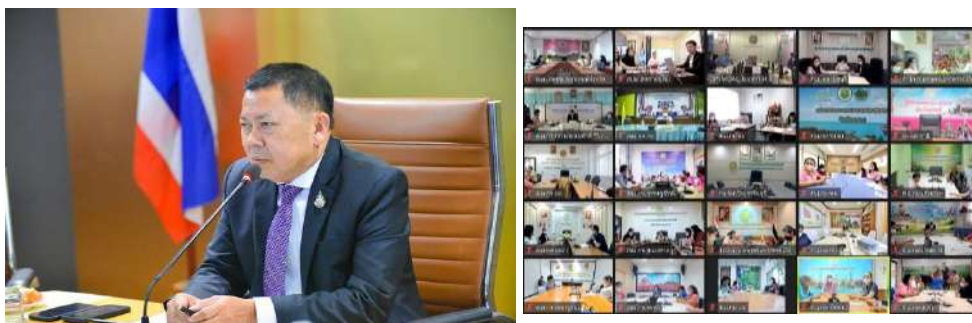
- เมื่อวันที่ 8 - 9 ธันวาคม 2565 เข้าร่วมการประชุม The 2022 EU Agricultural Outlook Conference ภายใต้หัวข้อ A sustainable agri-food system forged in crises เกี่ยวข้องกับแนวทางการผลิตสินค้าเกษตร-อาหารของสหภาพยุโรปในอนาคต จัดโดยกระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทแห่งสหภาพยุโรป (DG AGRI)

- เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2565 สปช. สหภาพยุโรปประชุมหารือร่วมกับ DG SANTE (Novel Food Unit) และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) เพื่อติดตามผลเกี่ยวกับการขอขึ้นทะเบียนจิ้งหรีดไทย (Acheta domesticus) เป็น Novel Food ประเด็น Data protection เพื่อให้ dossier ผ่าน validity check ก่อนการเข้าสู่กระบวนการประเมิน safety assessment จาก EFSA

- เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2565 ผู้อำนวยการ สปช. สหภาพยุโรป พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ เข้าร่วมการประชุมมอบแนวทางการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดย นายประยูร อินสกุล ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานการประชุม

- เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2566 เข้าร่วมการประชุม จัดโดย DG SANTE เรื่อง การออกยกร่างข้อกำหนดเสริมว่าด้วย การห้ามใช้ยา antimicrobial medicinal products บางรายการในสัตว์หรือสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดจากสัตว์ที่ส่งออกจากประเทศที่สามไปยังสหภาพยุโรป

- เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566 สปช. สหภาพยุโรปเข้าร่วมการประชุม “ Livestock, Meat & the Green Deal: What vision for the EU”

- เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566 สปช. สหภาพยุโรป ได้เข้าร่วมการลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับกระทรวงสิ่งแวดล้อม อาหาร และกิจการชนบทแห่งสหราชอาณาจักร พร้อมหารือความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างทั้ง 2 ประเทศ โดยมี นายประยูร อินสกุล ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน และมีนายธานี ทองภักดี เอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน นายพิศาล พงศาพิชณ์ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ผอ.สำนักงานการเกษตรต่างประเทศ และ ผอ. กองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรเข้าร่วม ณ กระทรวงสิ่งแวดล้อม อาหาร และกิจการชนบทสหราชอาณาจักร

- เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2566 เข้าร่วมประชุมออนไลน์จัดโดย DG SANTE Regulation (EU) 2022/2292 และ Regulation (EU) 2022/2293 (Technical Level)

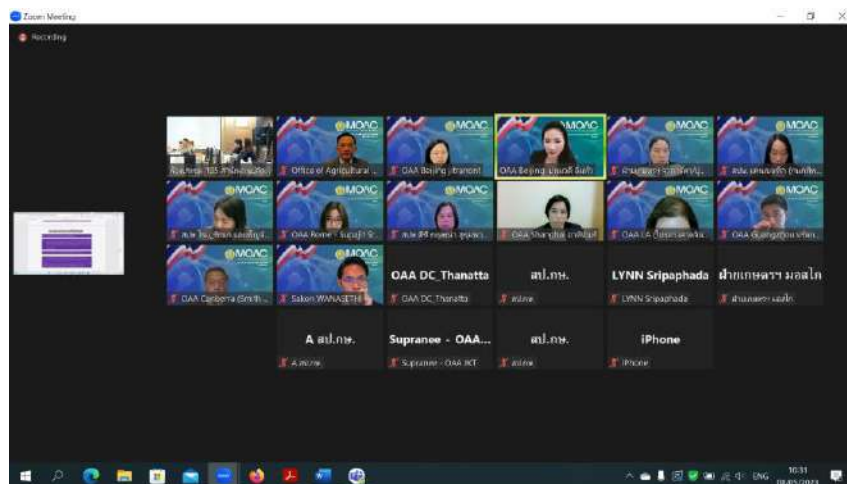
- เมื่อวันที่ 10-17 มีนาคม 2566 ดร. พรเทพ ศรีธนาธร ผู้อำนวยการ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ให้การต้อนรับและอำนวยความสะดวกแก่ พลเอกกัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการหลวง พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่มูลนิธิโครงการหลวง และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการการยาเสพติด สมัยที่ 66 (CND66) และศึกษาดูงานด้านการเกษตรอินทรีย์ ณ สาธารณรัฐออสเตรเลีย โดยในงานดังกล่าวได้มีการจัดนิทรรศการโครงการหลวงของประเทศไทยในหัวข้อ HATS ON HILLS รวมถึงการประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ สินค้ากาแฟของโครงการหลวง ให้ผู้เข้าร่วมงานจากผู้แทนประเทศสมาชิกยูเอ็นจาก 193 ประเทศกว่า 1,000 คน ได้รับทราบ ความสำคัญ คุณภาพและรสชาติ

- เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2566 ผู้อำนวยการ สปช. สหภาพยุโรป พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ เข้าร่วมการประชุมการติดตามการดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ครั้งที่ 1/2566 โดยมีนายประยูร อินสกุล ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานการประชุม

- เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2566 สปช. สหภาพยุโรป เข้าร่วมการประชุมหารือระหว่างผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหัวหน้าสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ โดยมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์) เป็นประธานการประชุม
- เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2566 สปช. สหภาพยุโรป เข้าร่วมการประชุมหารือการพัฒนาระบบขับเคลื่อนนโยบายการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อประโยชน์จากการค้าที่เพิ่มขึ้น โดยมี ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานการประชุม

- เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2566 สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป เข้าร่วมประชุม 17th meeting of the Multi-Stakeholder Platform on Protecting and Restoring the World's Forests with a focus on deforestation ณ ตึก Conference Centre Albert Borschette (CCAB) กรุงบรัสเซลส์

- เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2566 ดร.พรเทพ ศรีธนาธร อัครราชทูต (ฝ่ายเกษตร)/ผู้อำนวยการ สปช. สหภาพยุโรป ได้รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายพิเศษ ในหัวข้อ “Challenges and Opportunities of Global Green New Deal for Sustainable Development” ในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 34 และนานาชาติ ครั้งที่ 1 มหาวิทยาลัยทักษิณ ประจำปี 2566

- เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2566 สปช. สหภาพยุโรป ได้ร่วมกับคณะกรรมการการยางแห่งประเทศไทย นำโดย ดร.กวีฉัฐ ศิลปพิพัฒน์ ประธานกรรมการการยางแห่งประเทศไทย นายวีรวัฒน์ ยมจินดา นายสำเริง แสงภู่วงษ์ กรรมการการยางแห่งประเทศไทยทางการค้าและอุตสาหกรรม และนายณกรณ์ ตรรกวิรพัท ผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย เข้าพบผู้แทนคณะกรรมการสิทธิการสหภาพยุโรปด้านสิ่งแวดล้อม และนำเสนอแนวทางการดำเนินงานของ ไทยและหารือร่วมกันในประเด็นต่าง ๆ อาทิ การนำเสนอความก้าวหน้าและแนวทางในการดำเนินงานด้านสินค้า ยางพาราภายใต้มาตรการ EUDR พร้อมเน้นย้ำถึงความพร้อมของประเทศไทยในการจัดการระบบข้อมูลด้าน ยางพารา ซึ่งให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมภายใต้เงื่อนไขการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราด้วยผลผลิตที่ยั่งยืนที่ ปลอดภัยตัดไม้ทำลายป่า รวมทั้งได้เข้าพบเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ เพื่อหารือแนวทางการดำเนินงาน ร่วมกัน พร้อมติดตาม เจรจาความคืบหน้าประเด็นสหภาพยุโรปออกประกาศเตรียมบังคับใช้กฎหมาย EUDR ณ สถานเอกอัครราชทูตไทย กรุงบรัสเซลส์

- เมื่อวันที่ 18 – 20 กันยายน 2566 สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ได้เข้าร่วมการประชุมเจรจาจัดทำความตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) ไทย-สหภาพยุโรป รอบที่ 1 ในข้อบท Sanitary and Phytosanitary Measures (SPS) และข้อบท Sustainable Food Systems (SFS) ร่วมกับผู้แทนจากสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และสำนักการเกษตรต่างประเทศ ในขณะที่ฝ่ายสหภาพยุโรปมี Dr. Sylvie Coulon ตำแหน่ง International Policy officer จากกระทรวงสุขภาพและความปลอดภัยอาหารแห่งสหภาพยุโรป (DG SANTE) และ Mr. Francisco Tristante ตำแหน่ง Policy Officer SPS Export Issues จากกระทรวงการค้าแห่งสหภาพยุโรป (DG TRADE)

- เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2566 สปช. สหภาพยุโรป เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ครั้งที่ 1/2566 เพื่อพิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มปริมาณและมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไทย โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานการประชุม

5.4 การประสานงาน

- เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2565 สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ได้นำส่งผลการสำรวจเพื่อยืนยันสถานะการเป็นประเทศที่ปลอดเชื้อแบคทีเรีย *Xylella fastidiosa* ของประเทศไทย ตามหนังสือ กวก. No.AC 0914/3435 ลงวันที่ 13 กันยายน 2565 เพื่อให้ไทยสามารถคงสถานะว่า เป็นประเทศที่ปลอดจากเชื้อ *Xylella fastidiosa* สามารถส่งออกพืชอาศัย (host plants) ของเชื้อแบคทีเรีย *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) ไปยังตลาดสหภาพยุโรปได้ ภายหลังจากวันที่ 1 มกราคม 2566 เป็นต้นไป

- เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2566 สปช. สหภาพยุโรป ประสานงานกับ DG SANTE ให้แก่สภาหอการค้าไทย ผ่านกรมวิชาการเกษตร เกี่ยวกับกฎระเบียบในการส่งออกผลไม้ปลอดเปลือก หั่น บรรจุกล่องพร้อมรับประทาน (unprocessed fresh fruits which have undergone a treatment such as peeling, cutting, trimming or shredding)

- เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2566 ติดตามผลการพินิจกับ DG SANTE ในการปลดไทยให้ออกจากกลุ่มประเทศที่มีการระบาดของโรคกาฬโรคแอฟริกาในม้า (African Horse Sickness : AHS) ตามที่กรมปศุสัตว์ได้มีหนังสือถึง DG SANTE No.0619/6285 ลงวันที่ 24 มีนาคม 2566 จากที่ World Organisation for Animal Health :

WOAH) ได้ประกาศให้ไทยเป็นประเทศที่ปลอด AHS แล้วมาตั้งแต่วันที่ 10 มีนาคม 2566 ซึ่งในเรื่องนี้ Dr. Sylvie แจ้งว่า ก่อนการปลดสถานะให้แก่ไทย อาจให้มีคณะตรวจประเมินฯ เดินทางไปตรวจสอบที่ไทยร่วมด้วย ซึ่งต่อมา ในวันที่ 21 สิงหาคม 66 DG SANTE ได้มีหนังสือตอบกลับกรมปศุสัตว์อย่างเป็นทางการว่า คณะฯ จะสามารถไปตรวจประเมินฯ ที่ไทยได้ในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2567

- **เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2566** ประสานงานกับ DG SANTE ให้กรมประมงเกี่ยวกับประเด็นการกรอกหนังสือรับรองคอมโพสิต COMP MODEL หัวข้อ II.3.C Composite products กรณีการส่งออกสินค้า Frozen sushi set ซึ่งมีการใช้วัตถุดิบหมัก เป็นส่วนประกอบ เนื่องจากบริษัทฯ มีการนำเข้าวัตถุดิบหมักมาจากต่างประเทศ ซึ่งได้แจ้งข้อมูลให้ทราบว่า การระบุแหล่งที่มาในเอกสารใบรับรอง COMP MODEL หัวข้อ II.3.C Fishery products ต้องระบุแหล่งที่มาของวัตถุดิบ และระบุชื่อผู้ผลิตสินค้า (หมายเลขรับรองโรงงาน) และประเทศ Thailand

- **เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2566** สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ประสานบริษัท Troutex ประเทศเดนมาร์ก ในการสั่งซื้อไข่ปลาเทร้าต์ โดยสามารถจัดส่งสินค้าในช่วงวันที่ 12-13 มิถุนายน 2566 ให้มูลนิธิโครงการหลวง

- **เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2566** นายนารา เกตุสิงห์ เลขาธิการสมาคมกีฬาขี่ม้าแห่งประเทศไทย ได้เข้าพบ ดร. พรเทพ ศรีธนาธร ผู้อำนวยการ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป เพื่อหารือเกี่ยวกับสถานการณ์โรคคอกาฬโรคแอฟริกาในม้าในไทยและการเตรียมการเป็นเจ้าภาพการแข่งขันชิงแชมป์โลกของประเทศไทย ณ เวทีการแข่งขันซีเกมส์และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งจะจัดขึ้นที่ประเทศไทย ในปี 2568 และการจัด Workshop Public Private Partnership International Horse Movement ประจำปี 2567 ที่ประเทศไทย โดยจะมีผู้เข้าร่วมจาก World Organisation Animal Health : WOAH) และสหพันธ์กีฬาขี่ม้าโลก กว่า 100 – 150 ราย

5.5 การตรวจประเมิน

- การตรวจประเมินติดตาม (Follow-up) ระบบการตรวจสอบควบคุมสุขภาพสัตว์ของไทย (ต่อเนื่องจากการตรวจประเมินครั้งที่ 1. Audit DG (SANTE)/2020/6980 เมื่อวันที่ 28 มกราคม - วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2563) สำหรับการส่งออกเนื้อสัตว์ปีก ไข่ และผลิตภัณฑ์ ไปยังสหภาพยุโรป ซึ่งคณะผู้ตรวจประเมินฯ ของ DG SANTE ได้เดินทางไปตรวจประเมินที่ไทยระหว่างวันที่ 21 มิถุนายน – 6 กรกฎาคม 2565 โดยระบุว่า การดำเนินงานของกรมปศุสัตว์ในเรื่องดังกล่าวมีความก้าวหน้าเป็นอย่างดี (important progress)

- การตรวจประเมินระบบการตรวจสอบควบคุมสินค้าประมงของไทยไปยังสหภาพยุโรป เมื่อวันที่ 9 - 17 พฤษภาคม 2566 DG SANTE แจ้งนำส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ (final report) สรุปผลการตรวจประเมินระบบควบคุมการผลิตสินค้าประมงของไทย โดยรวมเป็นที่น่าพอใจ

- การตรวจประเมินระบบการตรวจสอบควบคุมและการรับรองผลิตภัณฑ์พลอยได้จากสัตว์ (animal by-products: ABP) และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากผลิตภัณฑ์พลอยได้จากสัตว์ (derived products: DP) ส่งออกจากประเทศไทยไปยังสหภาพยุโรป ซึ่งคณะผู้ตรวจประเมินฯ ของ DG SANTE ได้เดินทางไปตรวจประเมินที่ไทยระหว่างวันที่ 12 - 21 กันยายน 2566

5.6 การเปิดตลาด

- เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2565 สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ได้สอบถามข้อมูลไปยัง DG SANTE จากที่ได้รับแจ้งจากกรมปศุสัตว์ว่า มีผู้ประกอบการไทยต้องการส่งออกไขมันเป็ด (Duck Fat) (ผ่านความร้อนที่ 86.7 °C) เพื่อใช้ในน้ำสลัด (vinaigrette) ซึ่งทาง DG SANTE ได้แจ้งยืนยันว่า การขึ้นทะเบียนไขมันเป็ด ต้องเป็นโรงงาน ประเภทไขมัน (Fat) ที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดใน Section XII, Annex III Regulation 853/2004 ซึ่งปัจจุบันไทยสามารถส่งออกไขมันเป็ดไปอยู่ได้ภายใต้ Category Meat products and rendered fats (Countries List)

- เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2565 ประชุมและประสานหารือร่วมกับ มกอช. และ DG SANTE Dr. Ivona Babic Unit E2. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนจิ้งหรีดไทยเป็น Novel Food เพื่อหารือด้าน Data protection ของไฟล์คำร้องของไทย TH file for ACHETA DOMESTICUS (cricket) ก่อนการเข้าสู่กระบวนการประเมิน EFSA assessment ตามที่มกอช. ได้นำส่งข้อมูล (เพิ่มเติม) ประกอบการยื่นคำร้องจิ้งหรีดเป็นอาหารใหม่ล่าสุด ผ่านระบบ EFSA e-Submission ไปเมื่อเดือนตุลาคม

- เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2566 ประชุมหารือร่วมกับ DG SANTE ณ สำนักงาน DG SANTE 101 Froissart Mr. Rafael Perez-Berbejal, Dr. Ivona Babic Unit E2. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนจิ้งหรีดไทยเป็น Novel Food และ Dr. Sylvie Coulon และมกอช. เพื่อหารือด้าน Data protection ของไฟล์คำร้องของไทย TH file for Acheta domesticus (cricket) ก่อนการเข้าสู่กระบวนการประเมิน EFSA assessment

- เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2566 สหภาพยุโรปอนุญาตให้ไทยขึ้นบัญชีเป็นประเทศผู้ส่งออกประเภทการค้าไตรภาคี สำหรับนม โดยคณะกรรมการยุโรปได้ประกาศ Commission Implementing Regulation (EU) 2023/514 ว่าด้วย การปรับปรุงแก้ไขบัญชีรายชื่อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์จากประเทศที่สามที่ปลอดสารตกค้างและได้รับ อนุญาตให้ส่งออกไปยังสหภาพยุโรป ใน EU Official Journal L 71/11 โดยในครั้งนี้ สหภาพยุโรปได้อนุญาต ให้ไทยสามารถใช้นม (milk) จากประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป หรือนมจากประเทศที่สามอื่นๆ ที่ได้รับการรับรอง จากสหภาพยุโรปในผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ (products) ของไทย (อาทิ กุ้งดิบชุบนม ปลาหมึกดิบชุบแป้งอเนกประสงค์ที่ มีส่วนผสมของนมและไข่ หรือไก่ดิบเสียบไม้ชุบไข่) เพื่อการส่งออกไปยังสหภาพยุโรปได้ตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2566 เป็นต้นไป (เดิมอนุญาตให้ใช้นมได้แต่ในเฉพาะสินค้าคอมโพสิตเท่านั้น) โดยให้คำนิยามในการอนุญาตดังกล่าวว่า เป็น การค้าไตรภาคี (triangular trade ; Δ) ซึ่งครอบคลุม 3 ฝ่าย ได้แก่ ประเทศผู้ผลิต ประเทศผู้ส่งออก และ ประเทศผู้นำเข้า การที่สหภาพยุโรปอนุญาตกรณีดังกล่าว ถือเป็น การพิจารณาในกรณีพิเศษ ทำให้ปัจจุบันไทยขึ้น บัญชีเป็นประเทศผู้ส่งออกประเภทการค้าไตรภาคี (triangular trade) ได้สำหรับทั้งนมและไข่ จึงสามารถแก้ไข ปัญหาและหลีกเลี่ยงการถูกระงับการนำเข้าสินค้าประเภทดังกล่าวซึ่งคาดว่า จะมีปริมาณที่ส่งเข้าไปยังสหภาพยุโรป เพิ่มขึ้นในอนาคต

- เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2566 สปช. สหภาพยุโรปได้หารือกับนาง Véna Hua ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อผัก-ผลไม้สด ของบริษัท Tang Frères ฝรั่งเศส ได้รับทราบข้อมูลแนวโน้มความต้องการตลาด ดังนี้

1) บริษัท Tang Frères มีความต้องการผักสด 4 รายการ ได้แก่ พริกชี้หนู กะเพรา-โหระพา ผักชี และมะเขือ เปราะ ปัจจุบันมีการนำเข้าจากไทย แต่ปริมาณไม่เพียงพอ จึงมีการนำเข้าจากเคนยาและอิตาลีได้ร่วมด้วย แต่รสชาติและกลิ่นของสินค้าไม่มีความหอมเหมือนกับที่นำเข้าจากไทย

2) ในส่วนของผลไม้สด บริษัท Tang Frères มีความต้องการผลไม้สด 4 รายการ ได้แก่ ทูเรียน (เกรดพรีเมียม น้ำหนักต่อลูกอย่างน้อย 2 กิโลกรัม) ชมพู (สีเขียวและสีชมพู) มะพร้าว และฝรั่ง นอกเหนือจากนี้ บริษัท Tang Frères มีความประสงค์ที่จะทดลองนำเข้าสับปะรดและกล้วยไข่-กล้วยน้ำว้าจากไทย เพื่อนำมาทดสอบตลาดแข่ง กับสับปะรดและกล้วยหอมจากประเทศกลุ่มละตินอเมริกา เนื่องจากเชื่อว่า มีรสชาติที่อร่อยไม่แพ้กัน

3) บริษัท Tang Frères ยินดีรับพิจารณารายชื่อผู้ส่งออกที่มีศักยภาพของไทยที่สามารถจัดส่งผัก-ผลไม้ ทั้ง 8 รายการ ให้แก่บริษัท Tang Frères ผ่านสปช. สหภาพยุโรป

- เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 66 สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ได้รับการประสานจาก กรมปศุสัตว์ กรณีมีผู้ประกอบการไทยประสงค์ส่งออกกิ้นเบ็ดและไส้เบ็ดไปยังสหภาพยุโรป ซึ่งเป็นสินค้าที่ไทยยังไม่เคยมีการส่งออกไปยังสหภาพยุโรปมาก่อน สบข. สหภาพยุโรปได้ประสานกระทรวงสุขภาพและความปลอดภัยอาหารแห่งสหภาพยุโรป (DG SANTE) ถึงความเป็นไปได้และกระบวนการที่เกี่ยวข้องในการขอเปิดตลาดสินค้ากลุ่มดังกล่าว และได้รับการยืนยันจาก DG SANTE ว่า ไทยสามารถส่งออกกิ้นเบ็ด (duck gizzard) ซึ่งถือเป็นเครื่องใน (offals) จากสัตว์ปีกไปยังสหภาพยุโรปได้ โดยไทยมีโรงงานผู้ผลิตเนื้อสัตว์ปีกของไทยที่ขึ้นทะเบียนโรงงานกับ สหภาพยุโรป (TRACES EU's third countries list) ประเภท Meat from poultry and lagomorphs (ปัจจุบันมี 33 โรงงาน) สำหรับไส้เบ็ด (duck intestine) DG SANTE ได้หารือกับประเทศสมาชิกทั้ง 27 ประเทศในการนำเข้าไส้เบ็ดไปยังสหภาพยุโรป เนื่องจากไส้เบ็ดยังไม่มีประวัติการบริโภคในสหภาพยุโรปมาก่อนหน้านี้ จึงอาจมีความเป็นไปได้ที่จะมีบางประเทศสมาชิกจะตีความว่า ไส้เบ็ดเป็นอาหารใหม่ (novel food) ซึ่งต้องผ่านกระบวนการการยื่นคำร้อง (dossier) ขอขึ้นทะเบียนเป็นอาหารใหม่ก่อนการนำเข้าไปยังสหภาพยุโรป (ตาม Regulation (EU) 2018/456) ซึ่งในขั้นตอนนี้เพียงประเทศสเปนเท่านั้นที่แจ้งว่า ปัจจุบันมีการบริโภคไส้เบ็ดในร้านอาหารชาวตะวันออกในสเปน

5.7 การแก้ไขปัญหา

ในปี 2566 สบข. สหภาพยุโรป ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาทางการค้า ดังนี้

- เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566 สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ได้ประสานด่าน Bremenhaven เยอรมนีเพื่อให้ปล่อยสินค้าประมงแช่แข็ง Frozen Seafood Cocktail VOGG Brand (ปริมาณ 1,800 กิโลกรัม หรือ 14,400 กิโลกรัม) จากผู้ประกอบการไทยถูกกักที่ด่าน BCP Bremenhaven เนื่องจากมีหนังสือรับรองเพียง 1 ฉบับ FISH-CRUST-HC หากแต่ทางด่านขอให้มีหนังสือรับรองฉบับ Model MOL-HC ด้วย เนื่องจากเป็นสินค้าที่มีหอยรวมอยู่ด้วย ซึ่งด่านฯ ได้อนุโลมให้นำสินค้าออกได้และขอให้ไทยดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

- เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ได้ติดต่อด่าน Antwerp เนื่องจากสินค้าซอสผสมน้ำผึ้งของบริษัท CP ถูกกัก ณ ด่านนำเข้าเมือง Antwerp เนื่องจากไม่มีหนังสือรับรองคอมโพสิต (COMP Model Health Certificate) สบข. สหภาพยุโรปเจรจาขอให้ทางด่านอนุโลมการนำเข้า ซึ่งด่านยินยอม โดยขอให้กรมปศุสัตว์ออกหนังสือ (Attestation) รับรองในส่วนของน้ำผึ้งแทน

- เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2566 DG SANTE แจ้งให้สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป ทราบว่า กรมปศุสัตว์ไม่สามารถเข้าไปออกหนังสือรับรองไข่นมในระบบ TRACES NT ได้ เนื่องจากไทยไม่ได้เป็น

ประเทศผู้ส่งออกไข่/นมที่ได้รับอนุญาตจากสหภาพยุโรป เพียงแต่ได้รับอนุญาตให้ใช้ไข่/นมของสหภาพยุโรป/ประเทศที่ได้รับอนุญาตจากสหภาพยุโรป เพื่อใช้ในการผลิตในสินค้าสัตว์ปีก/สัตว์น้ำของไทยส่งออกไปยังสหภาพยุโรปเท่านั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว สปช. สหภาพยุโรปได้ติดต่อไปยังด่าน Le Havre ซึ่งปัจจุบันเป็นด่านเดียวในสหภาพยุโรปที่ขอให้ไทยต้องออกหนังสือรับรองเสริมในส่วนของไข่/นม โดยแจ้งเกี่ยวกับข้อกำหนดดังกล่าว ซึ่งหัวหน้าด่านฝรั่งเศสได้รับฟังเหตุผลและให้ข้อสรุปว่า อนุโลมให้กรมปศุสัตว์ไม่ต้องออกหนังสือรับรองไข่/นม (Health Certificate) หากให้สามารถใช้หนังสือรับรองไข่/นม (To Whom Letter) แบบเดิมได้ต่อไป

5.8 การประชุมและกิจกรรมร่วมกับทีมประเทศไทยในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

- วันที่ 6 ตุลาคม 2565 การประชุมทีมประเทศไทยร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเฮก เนเธอร์แลนด์
- วันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 การประชุมทีมประเทศไทยร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น สวิตเซอร์แลนด์
- วันที่ 15 พฤศจิกายน 2565 การประชุมทีมประเทศไทยร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมาดริด สเปน
- วันที่ 18 พฤศจิกายน 2565 การประชุมทีมประเทศไทยร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคเปนเฮเกน เดนมาร์ก
- วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2566 การประชุมทีมประเทศไทยร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ เบลเยียม
- วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566 การประชุมทีมประเทศไทยร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลิสบอน โปรตุเกส
- วันที่ 3 มีนาคม 2566 การประชุมทีมประเทศไทยร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร
- วันที่ 14 มีนาคม 2566 การประชุมทีมประเทศไทยร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น สวิตเซอร์แลนด์
- วันที่ 22 มีนาคม 2566 การประชุมทีมประเทศไทยร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอร์ซอ โปแลนด์
- วันที่ 18 เมษายน 2566 การประชุมทีมประเทศไทยร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเฮก และคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล ประจำกระทรวงการต่างประเทศ
- วันที่ 22 เมษายน 2566 การประชุมทีมประเทศไทยร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลิสบอน และคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล ประจำกระทรวงการต่างประเทศ
- วันที่ 6 พฤศจิกายน 2566 การประชุมทีมประเทศไทย สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น
- วันที่ 9 พฤศจิกายน 2566 การประชุมทีมประเทศไทย สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์

➤ การประชุมหารือร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน

เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2565 สหภาพยุโรป ประชุมร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน เพื่อหารือภาพรวมการดำเนินงานด้านการเกษตรของไทยในสหภาพยุโรป การส่งเสริมความมั่นคงทางอาหาร การเตรียมการสำหรับการประชุมรัฐมนตรีเกษตรโลก ครั้งที่ 15 และงาน International Green Week 2023 ที่จะจัดขึ้นในเดือนมกราคม 2566 ณ กรุงเบอร์ลิน โดยมีนายณัฐวัฒน์ กฤษณามระ เอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน เป็นประธานการประชุม ซึ่งจะมีมูลนิธิโครงการหลวง และ อ.ต.ก. เข้าร่วมในการประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรไทย ในงาน International Green Week ดังกล่าวด้วย

- การประชุมร่วมกับ สนง. พาณิชยในต่างประเทศ ณ กรุงบรัสเซลส์ภายใต้นโยบาย เกษตรผลิต-พาณิชย์ตลาด เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2565 สปช. สหภาพยุโรป ประชุมร่วมกับ สนง. พาณิชยในต่างประเทศ ณ กรุงบรัสเซลส์ เพื่อหารือแนวทางการขยายตลาดสินค้าและบริการของไทยในต่างประเทศ และการดำเนินงานร่วมกันในปีงบประมาณ 2566 ภายใต้ นโยบาย เกษตรผลิต - พาณิชย์ตลาด

- สปช. สหภาพยุโรป เข้าร่วมงานวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ ประจำปี 2565

เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565 สปช. สหภาพยุโรป เข้าร่วมงานเลี้ยงรับรอง เนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 2565 จัดโดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์

➤ การร่วมต้อนรับคณะนายกรัฐมนตรี ในโอกาสเข้าร่วมประชุมสุดยอดอาเซียน-สหภาพยุโรป สมัยพิเศษ

เมื่อวันที่ 12 – 14 ธันวาคม 2565 สปช. สหภาพยุโรป ร่วมให้การต้อนรับ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม นายดอน ปรมดีวินัย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และคณะผู้บริหารจากกระทรวงการต่างประเทศและสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต และทีมประเทศไทย ณ กรุงบรัสเซลส์ ในโอกาสเข้าร่วมประชุมสุดยอดอาเซียน-สหภาพยุโรป สมัยพิเศษ เพื่อฉลองวาระครบรอบ 45 ปี ความสัมพันธ์อาเซียน-สหภาพยุโรป (ASEAN – EU Commemorative Summit) ณ กรุงบรัสเซลส์

➤ การเข้าร่วมงานเลี้ยงรับรองเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์กับผู้แทนจากหน่วยงานของสหภาพยุโรป

วันที่ 29 มิถุนายน 2566 สหภาพยุโรป เข้าร่วมงานเลี้ยงรับรองเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และขยายความร่วมมือกับผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ของสหภาพยุโรป ณ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ โดยมีเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์เป็นประธาน

➤ ประชุมร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงสตอกโฮล์ม และกรมหม่อนไหม

วันที่ 20 ตุลาคม 2566 สหภาพยุโรป ได้ประชุมร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงสตอกโฮล์ม และกรมหม่อนไหมหารือแนวทางการจัดแสดงเผยแพร่ผลิตภัณฑ์หม่อนไหมไทยในสวีเดน ช่วงปลายเดือน พฤษภาคม - ต้นเดือนกันยายน 2567

